

17
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. 066. I 34/1970

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΝΩΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1-28 φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις) Νεοχώριον.....
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας Τριμαζίων
Νομοῦ ..... Τριμαζίων.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Κων-νος
Κωστάπουλος..... ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Νεοχώριον - Φαρμακόνος - Τριμαζίων
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. πέντε (5)...

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Φίλιος Δημήτριος... τοῦ...
Εὐθυμίου.....
ἡλικία... 81... γραμματικαὶ γνώσεις... Δ' Δημοτικῶν...
..... τόπος καταγωγῆς Νεοχωρίου...
Τριμαζίων.....

β) Βασίλειος Νεῦκος τοῦ Εὐδασίου... ἐξ 75
Δ' Δημοτικῶν... Νεοχωρίου Τριμαζίων...

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Αἰ. πεδικαὶ περιοχαὶ. ἐκαλλιερροῦντο.
αἱ δὲ βρεϊκαὶ. ὠρῶντο. διὰ τῶν βοσκήν. τῶν γῶν.
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστοὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ..... ὡ. π. ἔρχον. χωριεσαί......
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Ἀνῆκον.
εἰς τὸν γαιοκτήμονα. Λεωνίδα. Αἰληγιώρην. Ἕλληνα.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁ πατὴρ. διανέκει. τὴν περιουσίαν. τῶν ἐκ
τῶν παιδιῶν. τῶν μόνων. καὶ τέκνων. ἀποτερέων. ἰδίαν. ἀ-
νοχένειαν. (πρὶν ὧς ὡς 1926 οὐδεὶς εἶχε τὸ δικαίωμα).

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχολῶνται συγχρόνως.....*

καὶ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἀσχολῶνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν....*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰς τὰ κτήματα τοῦ γαιοκτημόνου οἱ ἴδιοι οἱ χωρικοὶ μὲ ὀλοήμερον τὴν οἰκογένειαν ἐλάμβανον τὰ $\frac{2}{3}$ τῆς παραγωγῆς.....*

*2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.) *Κολλῆγοι. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...
Ο γαιοκτημόνων τοὺς ἐβλεπε ὡς δοῦλους.....**

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *Εἰς εἶδος.....*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέλημα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Εργάται δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο. Ο γεωργὸν μὲ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τὸν ἐδαφιοῦσαν.....*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;... *Δοῦλοι ἢ ἀπηρέται δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο.....*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;... *Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι δὲν ἐδηχθαιναν ὡρὸς ἀνεύρεσιν ἐργασίας.....*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται

κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-

ματευντάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;... *Μόνον μεγάλοι ἄνδρες (ἡνδρες) ὡς διερίσται κατὰ τὴν ἐδοχὴν τοῦ θέριμα...*

44

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; *Η..*

*Ἰ. Ὡάννης. πρίν. τοῦ 1920. ἐγίνετο. με. τὴν. μό. ὄρο. τὴν
 ἡμῶν. καὶ. με. τὴν. ἀγρονομίαν. ἀπὸ. τοῦ. 1932. ...
 ἀέ. χρί. ἡμέραν. ὅροι. καὶ. Ἰ. Ὡάννην. με. ἐ. χημ.
 καὶ. Ἰ. π. ἄ. β. κα. τα. ....*

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *τοῦ. 1926. με. 27. Ἰουλ. τοῦ. 1932. ἐκρ. τοῦ. 90% ὡς γεωργῶν.*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *τοῦ. εἰδηροῦν. ἄροτρον. ἀπὸ. τοῦ. 1904.*

*Ἀμικισμὸν. μηχανή. ἀπὸ. τοῦ. 1924. ἑρμίσμ. μηχανή. καὶ. τρακτέρ
 ἀπὸ. τοῦ. 1950. - 52*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Χρησιμοποιεῖται. τοῦ. μονό. φτερο. τοῦ. χημ.
 εἰρηποιεῖται. ἐν. ὅ. τοῦ. ἀμικισμοῦ. καὶ. ἐκαστοῦ. ὅ. τοῦ. εἰδηροῦν. τοῦ. χωριοῦ.*

εἰρηποιεῖται. ἐν. ὅ. τοῦ. ἀμικισμοῦ. καὶ. ἐκαστοῦ. ὅ. τοῦ. εἰδηροῦν. τοῦ. χωριοῦ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *ἀπὸ. τοῦ. 1950. ....*

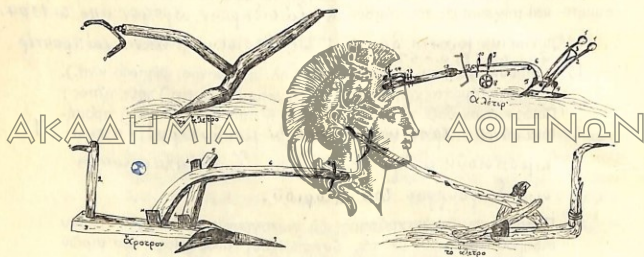
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ἀπὸ. τοῦ. 1950. ....*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1924.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει), τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Τὸ...
ἐκατασκευάζε... ὁ ἰδίος... ὁ χειρῶν... ὁ βοῦν...
ἐδύνατο... τοὺς ἐβοηθοῦσε... ὁ χίτωνας, ἢ οἱ...
θυγατέρες του.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

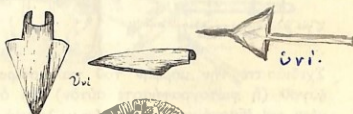
1.	.....6.	.....11.
2.	.....7.	.....12.
3.	.....8.	.....13.
4.	.....9.	.....14.
5.	.....10.	.....15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Μ.ε. τὸ ἴδιον... ὕνι... ἐκκαλλιέργουσαν... ὄρεα καὶ εἶδη.
χωρ. χωραφίων. Μόνον. χωματερᾶ, πετρώδη, χω-
ράφια δὲν... ἐλάτρουκ...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ὀλίγον καμπύλον.

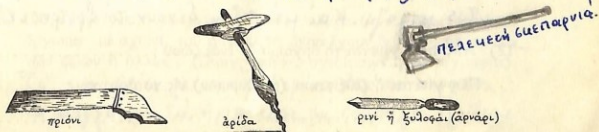
ἔμφωρῶθεν... εἶχε... καὶ τὴν ἐπαρτήν ἐπιδα (ἐνδηρῶν ἔλασμα)

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἐκ ξύλου

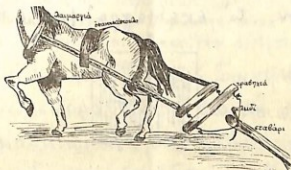
καὶ ἔμφωρῶθεν... εἶχε... ἐνδηρῶν... ἔλασμα...
καρφημένον, ν.α. μὴν... ἐδείρεται... ἄδω...
τὸ... χωμα...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.) Ἐαρνη-
σιμ. φοῖρον... τὴν. πελεμεσέμεωρνια, μεωάρκι,
ἀρίδι, ἀρίδα (ἀρίδι), ἀρνάρι, ξυλοφάι....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας : Ὁργωνε μόνον ἄνδρας
ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Προβαρμίζεται ὁ θυγὸς εἰς τὸν
κράχυλον καὶ τῶν βοδιῶν, ἀνάμειρα ἀπὸ τοῦ θυγοῦ πένονται
οἱ θυγοὶ μετὰ τὸν θυγῶνα καὶ μὲν τῶν καὶ τῶν θυγῶν δένονται
τὸ ἄροτρον.
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Ἐξωὶ καὶ
εἰς τὸ ξύλινον· ὁ θυγὸς καὶ τὸ ἄροτρον συνδέονται
μὲν ἀφωσίδες.....

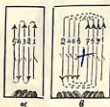
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Τὰ μὲν βάδια μετὰ χαικί· δεκένον ἀπὸ τοῦ κέρατος...
τὰ ἀξοφα μετὰ καὶ νινία καὶ τοῦ βοσθίου ἐξωσίδες.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μ.έ. καὶ ζυγίων. ἄροτρον. ἄνω. καὶ ἔχει διάγραμμα (α).
Μ.έ. καὶ βιδηροῦν. ἄνω. ἐξ. καὶ ἔχει διάγραμμα... (β)...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

ζυγίων... καὶ... ἔχει διάγραμμα... (β).....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σπορίδες, ντάμιες, διαστῆς, μεσδραδες κ.λ.π.) ;

Γ.ε.ε. καὶ ν. ἔχωρα. ἐξ. ἔχωριές. καὶ μ.έ...
καὶ ζυγίων. ἄροτρον. ἔχωρίζεται ἐξ. αὐλακῶν μ.έ. καὶ...
καὶ βιδηροῦν. Μ.έ. καὶ βιδηροῦν. χωρίζεται κατὰ τὴν...
ἐπὶ ἔχωρα.

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ; ἢ ἔχωρίζε...
καὶ... μ.έ... αὐλακίαν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. Μ.έ. καὶ ζυγίων. ἄροτρον. διαγίως. μ.έ. καὶ βιδηροῦν. κατὰ τὴν...
.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... εἰς ... ὅλκα ... ἔα ... ὀρχώμεθα ... ..

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ τὴν ἐσθράν. τοῦ ἐλάου, ..

κριθῆς. μ.λ.π. (τῶν θρωϊκῶν δημητριακῶν), ὀρχω-
μα. καὶ ἐσθρά. μαζὺ. Διὰ τὴν ἐσθράν. τοῦ
καλαμποκιοῦ καὶ τῶν ἄλλων ὀψιμῶν δημη-
τριακῶν, ἐχίνετο. ὡς. ἐξῆς: 1) τοῦ ὀρχώμα...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὰ κηπευτικὰ ἐχίνετο, ὅπως διὰ τὴν
ἐσθράν. τοῦ καλαμποκιοῦ ... ..

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἀφίνετο. εἰς ἀγρανάπανσιν... ἕνα χρόνον...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν; Διὰ τὸν εἶτον. ἕνα ἄρα ῥαίον... 4...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Χρησιμοποιοῦται
καὶ, διὰ τὴν ἐσθράν. τοῦ εἶτον. τοῦ ἐλάου. καὶ, τοῦ
ἀποΐαν. καὶ ἐλάου. ὁραδένετα. εἰς τὸν ὕμνον
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .Κ.α.δ.α.ρ.ῖ.ζον.ται..

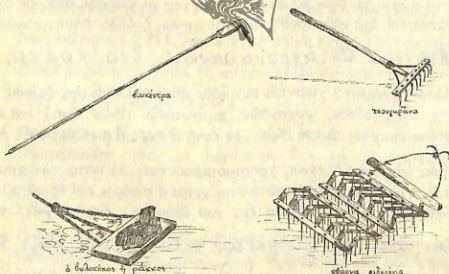
.μ.ε..?ελλειψοειδῆ.γι.δ.υρᾶν.ρ.ά.β.δον.,.ῆ.δ.ο.ρ.ία
ἔχει.τοποθετηθῇ.εἰς.τοῖ..ἀ.κρον..τοῦ.βουκέντρου.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .εἰς..τοῦν..εἰ.ζαν...ὅχι...εἰς..τοῖ.....

μα.ζα.μ.ω.ό.ε.ι...γίν.εται..τοῖ..ε.θ.α.ρ.ν.ι.β.μα.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

α.δ.λ.ο.τοῖ..χωραφί.το.ὀργάνων..μ.ε.ταῖ.γ.ω.α.ἀ.όργω-
το.δ.ε.ν.μ.ε.ν.ε.α.ό.ζ.ε.ε.ε.ς.δ.υρ.ε.ς.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .H....
 .Τ.β.α.δ.α., δ.ω.κ.ς... καὶ .Π.χ.ν.ε.φ.ρ.α.φ.η.μα... καὶ .β.ι.β.λ.ι.ο.ν.
 .....
 .....

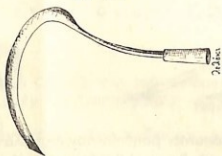
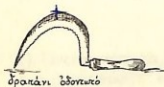
- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 Μόνον. εἰς .τὴν. ε.ωρρὰν. καὶ .ἀρ.β.α.ί.ζ.ον. ε.ω.ἀ.ρ.χ.ει...
 βο.υ.ν.δ.ς., καὶ .ρ.ί.ω.ε.γ. τὸν .ε.ω.ρ.ρ.α.ν. Ἀ.ν.τ.χ.ε.ι .ἡ .δ.ι.α.ί.τ.η.ρ.ον. ἄ.κ.α.μα.
- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *Τὰ μ.ν. φ.κ.α.σ.φ.η. ἐ.ρ.ρ.ί.ζ.ον.τ.ο. μ.ε.τ.α.ῖ.τ.α. κα.τ.α.μ.ω.δ.α.ι.α... Τὰ φ.ε.θ.ά.θ.ια, μ.ω.ν.ι.α. κα.ε.θ.ι... φ.α.υ.κ.ς., ἔ.α.ω.ς... καὶ... κα.τ.α.μ.ω.δ.α.ι.α.....*
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *ἡ.ζ.α. ἐ.κ.α.λ.λ.ι.ε.ρ.γ.οῦ.ν.τ.ο. εἰς .καὶ .χω.ρ.ά.φ.ια .φ.ῶ.ν. ἡ.θ.ε.ρ.ε. δ.χ.ε.ω.ρ.ρ.α.ς... καὶ .τ.ρ.ι.φύ.λλ.ι. ὠ.ρ.ί.ν. ὁ.ω.δ. καὶ .19.20... εἰς .τ.ο.ῦ.ς. κ.η.π.ο.ν.ς. Μ.ε.τ.ὰ .ἀ.π.ὸ*
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἔσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *ἔ.ε.ω.ρ.ρ.ο.ν.τ.ο. καὶ .ε.ω.ρ.ρ.ο.ν.τ.α.ι. ε.ε... αὐ.λ.α.κ.ι.ὰ.ς.....*

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ..*ζε. θέριζον*.....
και. θέριζον... α. κούμι. με. κό. δρεπάνι.. μέ.
κό. ὀδοντωτόν... και. με. κό. δρεπάνι. με. κούψη
ὄσως. δίνουν. κό. α. κείδια γράμματα. και. β. ἐξίσου.....

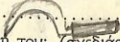
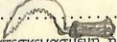
Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε... *Χρησιμο.*
δοι. ὄσαν... κό. δρεπάνι. με. κούψη. και. κό...
δρεπάνι. κό. ὀδοντωτόν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μέ. τὴν. κούσα.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *εἰς. ἄλλα*
μὲν. δρεπάνια. ἢ. κό. ὀδοντωτόν... εἰς. ἄλλα. δ. ὀδοντω-
τόν.....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
λεπίς. λεπίς. Ὁ. σιδηροῦς. με. με. πῶς. δ. ἐν.
εἰ. κ. εἰ. δι. αἰ. τε. ρ. α. ν. ο. ρ. α. ....

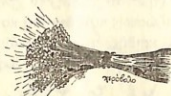
- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) τὰ βδωνιωτὰ καὶ ἐρχοστὰδια· ἐκείνη μὲν ἑμαυτὴ μόφει, οἱ ἐκδερυνετο (χύντο) καὶ χωριοῦ...
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) καὶ ρεβιθία... καὶ ξερὰ ῥώνων. ἤ... καὶ βωὰ ῥουν... μέ... καὶ χέρι.....

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἑθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ὁ.βί.π.σ. 40-50. Σμ. π.δ.ἰ.δ.ι.ο. κ. κ. μ.ρ.ι.θ.η. κ.α.κ. ἡ. θ.ρ.ῶ.μ.η. κ. ἡ. β.ί.μ.α.γ.ι.ς. ἀ.π.ὸ. 50 κ. 1. μ.έ.τ.ρ.ο. ....*
- 2) Οἱ στάχυες πού ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμόν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Δ.ε.γ. ἔ.χ.ο.υ.ν. ἰ.δ.ι.ο.ἰ. τ.ε.ρ.ο. ἰ.δ.ι.ο.ἰ.α. ....*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *ὁ.β. ἰ.δ.ι.ο.ἰ. α.β. θ.ε.ρ.ι.σ.τ.αὶ. .... α.ω.θ.έ.κ.ο.υ.ν. καὶ δ.ρ.ά.γ.μ.α.τ.α. ἰ.δ.ι.ο.ἰ.ο.ἰ. κ.αὶ. ἰ.δ.ι.ο.ἰ. .... ἡ.ρ.ο.υ.ς. ....*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεῦθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *καὶ δ.ρ.ά.γ.μ.α.τ.α. κ.α. θ.ε.ρ.ι.σ.τ.ῶ.ν. κ.α.ε. α.ε.λ.λ.α.ῖ. μ.α.ζ.ί. α.ω.θ.έ.κ.ο.ν. ἰ.δ.ι.ο.ἰ. κ.αὶ. θ.ε.ρ.ι.σ.τ.ῶ.ν. κ.α.ι. μ.έ. καὶ. α.τ.ά.χ.υ.α. α.ν.ε.κ.α.τ.ε. α.ρ.έ.ς. τ.η.ν. αὐ.τ.ή.ν. κ.α.τ.έ.θ.ε.τ.ι.ν. ....*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Ἰὰ... ὄλλα... δραγματά... περὶ... και...*

ΧΕΡΙΕΣ...

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι, δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; ... *Θερίζον...*
ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες... θεριεαὶ... ἄλλοι...
ἄλλα... μέρη... ὡς... θεαγχεματῖαι... δὲν... ἤρχοντο...

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι· μὲ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *Δὲν... ἔφερον...*
εἰ... ὄχι... εἰς... χεῖρας... ὄχι...
εἰς... μέσην... περὶ... ἄλλον... ἦν...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .. Ὁ θε-

ριακός.. ἤρχιζε.. ^{καθ'} ὅρας.. εἰς.. ἡμέρας.. τῆς.. ἐβδομά-
δος... εἰς.. ὅς... τὴν.. Τρίτην.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν...

ἔλα... ἐκεδὸν.. καὶ.. γινώσκω.. εἰς.. αὐτοῖς.. δημα-
τικὰ.. τραγούδια.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράφετε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον. καὶ ἐδῶ.. ἀφήνουν.. εἰς.. ἔξρος.. καὶ.. θερισμοῦ

μικρὸν.. τεμάχιον.. ἀφένεσκον.. τοὺς.. στάχους...

δοῖν.. καὶς.. μαζεύουν.. ψάθᾱ.. καὶς.. πλέκουν...

καὶ... γινώσκω... καὶ... καὶ.. ἀφέναν.. καὶ.. οὐρανῶ.

Τὸ.. τεμάχιον.. καὶ.. ἀφέναν.. γινώσκω.. καὶ.. δράμα.. τί.. ἦταν
ὁ.. μὲν.. αὐτός.. ὁ.. δράμας.. δὲ.. γινώσκω... ..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Τὸ.. δεμάτιασμα

ἐγένετο.. εὐχρόνως.. μετὰ.. θερισμόν.. ἀφ'.. καὶ...

δεμάτια.. δὲ.. ὡς.. ὡς.. μετὰ.. καὶ.. θερισμόν.. μικροῦ

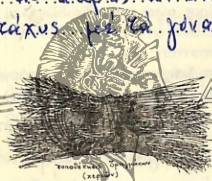
μορματισμοῦ.. ἀφ'.. καὶ.. ἰδίων.. καὶ.. θερισμῶν...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Τὸ δερμάτιασμα ἐγίνετο ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν θερικῆ...
 μὲ δερματιῶν, ὧν ἐφίνοντο ἀπὸ τὸ ἴδιον τὸ...
 διαρῖ. ἄνοιχα. ἀπὸ δερματιῶν. ἀπὸ ἑδάρας.
 καὶ κοροδεταῶν. εἰς χεριές. μὲ κα...
 στάχυα. ὡς τὴν ἴδιαν. κατενδυνάμην. Μετὰ
 ἔδεναν. εἰς ἄλλας. τῶν δερματιῶν, φέρονται
 τοὺς. στάχυν. μὲ κα. γὰρ. τῶν ὡδίων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

δερματιῶν.

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Μετὰ τὸν θερικῆ. ἐτοποθετοῦντο. τρία-τρία (τριαριές). διὰ τὰ. καλουμένησαν. καὶ μετὰ. τινὰς ἡμέρας. ἐτοποθετοῦντο. ὡσθλα. κατὰ. ἐξ. θυμῶν. ἐξ. (μυοῦρες). ἢ. ἐκαφινές. διὰ. ἐκαφινές. εἶχον. ἐξ. οὗ. ὅχημα.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τοῦ 1904.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. Μ.β.ιν. 2.20. το
 1.2.20. ἔχινε το π. 6.0.α. ρ. 1.1.αν. φορ.α. το. χρ.ν.ο
 μα.τ.α. τ.ο.ν. μ.η.ν.α. Μ.α.ρ.τ.ι.αν. Α.π.ο. το. 1.2.3.0...
 γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. δ.ν.ο. φ.α.ρ.ε.ς. καί. μα.τ.α. τ.ο.ν. Ι.ο.ν.ι.σ.ν.
 καί. μα.τ.α. τ.ο.ν. Μ.α.ρ.τ.ι.αν.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. Ὁ.β.ι.ος. το. 6.0.α.ρ.κ.ί.ν.α. χ.ω.ρ.ά.φ.ι.α. εἶ-
 ν.αι. ὠ.α.λ.ῶ.ν. ε.τ.ρ.ε.μ.ῶ.ν. γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. μ.ε. το. ἄ.ρ.ο.τ.ρ.ο.ν.
 καί. τ.α. ἴ.ϋ.α. ὁ.τ.αν. ὅ.μ.ω.ς. εἶ.ν.αι. ἔ.ν.α. ὠ.τ.ρ.ῆ.μ.α.
 ἢ. ὀ.μ.ι.ζ.ῶ.τ.ε.ρ.α. γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. μ.ε. τ.ὴν. τ.ε.α.ῶ.α. ....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

τ.ε.π.α.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυν-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Η. μα.μ.ι.ε.ρ.χ.ε.α.
 κα.ῦ. θ.ί.μ.ο.ν. ἔ.χ.ί.ν.ε.τ.ο. ὅ.π.ω.ς. καί. το. β.ί.τ.ο.ν. ῥ.ε.μ.
 ὠ.τ.ε.τ.ο. μ.ε. τ.ὴν. κ.ό.β.α. (κ.ο.β.ι.α.), ἔ.ξ.η.ρ.α.ί.ν.ε.τ.ο..
 εἰς. τ.ὸ. χ.ω.ρ.ά.φ.ι. καί. με.τὰ. ἔ.ξ.η.ρ.α.ί.ν.ε.τ.ο. εἰς.
 τ.ὴν. ἀ.πο.θ.ή.κ.α.ν. κα.ῦ. ὠ.α.ι.τ.ι.α.ῦ. δι. ἄ.ρ.ο.τ.ρ.ι.ά.β.ι.ς

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). Ὁ.β.ί.μ.ο.ς. καί. το. τ.ρ.ι.φ.ύ.λ.λ.ι. μ.ε. τ.ὴν. κ.ό.β.α.
 κα.ῦ. ὡ.ς. καί. τ.ὰ. ἀ.γ.ρ.ι.ο.χ.ό.ρ.τ.α.ρ.α.
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). Ὁ.β.ί.μ.ο.ς.
 ἔ.κ.α.ῶ.τ.ε.τ.ο. μα.τ.α. τ.ὸν. Μ.α.ί.ον. τ.ὸ. δ.ε. τ.ρ.ι.φ.ύ.λ.λ.ι.
 κα.ῦ. δ.ε. 2.0-2.5. ἡ.μ.ε.ρ.ε.ς. ....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) τὸ.. τριφύλλι.. ἐδένετο.. δερμάτια.. μέ..
 βύρμα.. καὶ.. μέ.. τὰ.. χέρι.. ἐδένετο.. καὶ.. μωά..
 2 ες.. μέ.. τὴν.. χορτὸ.. δ.ε.τι.. μίχα.. .....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. τὰ....

δερμάτια.. ματὰ.. τὰν.. ἀφ' ἡμετέρας.. μετεφέρε..
 ροι.. εἰς.. τὰ.. ἀφ' ἡμετέρας.. καὶ.. ἐπὶ τοῦ χωρίου..
 .. εἰς.. θυμωμένους (θυμωμένους).. μέ.. τὰς.. ἐκ..
 .. χυς.. ὡς.. τὰ.. ἐν τῷ χωρίῳ.. καὶ.. ἐκτετακτοῦ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάσπρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; τὸ.. τὸ..

ὡς.. ματὰ.. τὰ.. ἀφ' ἡμετέρας.. τὰ.. δερμάτια..
 .. τοῦ χωρίου.. θυμωμένους.. .....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἁλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; .. τὸ.. ὡς.. .....

α. ν. ἐκ.. ἀφ' ἡμετέρας.. ..
 ..
 ..

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; τὸ.. ἀφ' ἡμετέρας.. ματὰ.. ..

ἐπὶ.. ὡς.. τὰ.. χωρίον.. καὶ.. εἰς.. τὴν.. ἀφ' ἡμετέρας..
 ὡς.. τὰ.. β. α. μέρος.. τὸ.. χωρίον.. τὸ.. μέρος..
 ὡς.. ματὰ.. τὰ.. ἀφ' ἡμετέρας..

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..τοῦ... ἐξ ὧν... ἀνήκει... εἰς... μίαν... φύλιν...
...οἰκογένειαν... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀπὸ... τοῦ
15. Ἰουλίου... καὶ... ἐξ ἐξ ὧν... εἰς... 15. Αὐγούστου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ἀ... ὧν... ὁ... π... ἔχον...

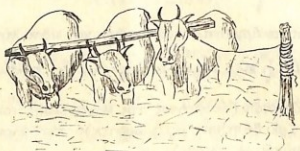
... μόνον... με δάπεδον... ἐκ χώματος... τοῦ... ἑκατά-
... ρίζετα... ἀπὸ... καὶ... ἔχον... αἰῶνα... ἔχον...
... ὧν... ..

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). ἑ... ὧν... .. με... ἐκ... ..
... καὶ... ὧν... .. ἐκ... ..
... ὧν... .. ἐκ... ..
... ..

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ὁ... ἑ... ἑ...
... ὧν... .. ὧν... ..
... ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

Ἔδω δὲ το ὁδοῦσαν ἀφ' ὁδοῦσαν.....
Τὰ δὲ πάλαι πρὸς τοὺς καὶ τοὺς.....
ὁρᾷς τὸ κέντρον καὶ κέντρον τὸ δὲ πάλαι.

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

.....

.....

.....

.....

- 20 —

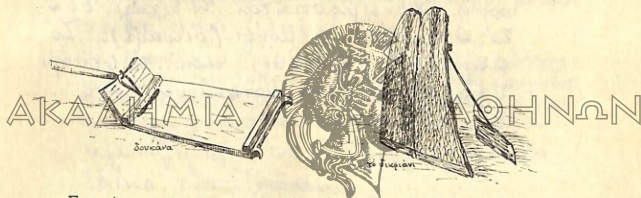
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα).....

.....

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

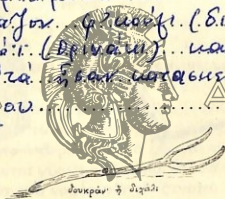

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουλκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Πρὶν. Φωτ. το. 1926*

ὁ ἀλωνισμὸς ἐξήλθε... μετὰ τὴν... δουλκάνη... ἐξήλθε...
 καὶ τὸ ἀπὸ τῶν ζυγῶν τῶν ζώων... ἀπὸ τὴν καὶ...
 ἐπιφάνεια... ἐξήλθε... ἐξήλθε... ἀπὸ τῶν...
 καὶ... δουλκάνη... ἀπὸ τῶν... καὶ... ἐξήλθε...
 ἀπὸ τῶν... ἀπὸ τῶν... ἀπὸ τῶν... ἀπὸ τῶν...

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; . Ὡ . ἔφω . .
νιορὸς . . ἤρχιζε . . ὡς . . ὅσο . . ὥρεν . . νύκτα . .
τοῦ μεσημέρι . . διελύσαστο . . καὶ φάσαν, ἦμα . .
καὶ . . ἀφικιόταν . . καὶ . . ἤρχιζε . . ὡς . . Μὲ τὴν . .
ἐνὶ τῇ . . τοῦ . . ἡμέρας . . διελύσαστο . . καὶ . . ἔφα . .
καταμεθόνην . . τὴν . . ἐφορένην . .

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιοεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνη κλπ., ἔχει τὸ ἀκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):
- Χρησιμοποιεῖται καὶ διχάλη· ? Ε δ' ὡ
ταῦτά μαζον φέρει (διμάχη), τοῦ...
καρωσίου (βρεάνη)... καί... τοῦ φευγρί...
τοῦ φαυλά... ἢ εἰαν κατασκευασθῇ να-
να... ζου.

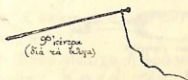
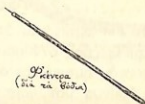
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἁλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; .. Περίερχεσαι... καὶ... μέ... τό... ..
φ? κοίτη (διμοῦψ). ρί. ω. τι. τοῦ. β. ταίχ. υ. ἴ. θ. ταν
τοῦ. δι. μοῦψ. δ. ἐν. π. ι. θ. τι. , ρί. ω. τι. μέ. τό. μαρ. πολ. αἰ. ...
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἁλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)... Γ. ι. θ. ...
ταῖ... β. ὁ. δια... χ. ρ. η. β. ι. μ. ο. ω. α. ι. ε. τ. ο... η... φ? μ. ἐ. κ. τ. ρ. α.
Δ. ι. θ. ... ταῖ... θ. ἱ. ο. γ. α... τοῦ... μα. ρ. ζ. β. ι... (μαρ. τ. β. ι. κ. ι.). ..

нарзбі (нарзбіи).

Φ' υπέργρα

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώτης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .Ἱ.δ. σ.τῶμα. δ.ἐν. εἴ.χ.ε....

ἡ δ. αἰ. περ. σ. . ὄναμα . . ἔν. α. . σ. τῶμα . . ἔχρ. εἰ. α. .
 ἦ. ε. το. . . μ. ἰ. α. . ἔ. κ. ε. . . δ. ὄ. ο. . . ἡ. κ. ἔ. ρ. ε. ε. (ν. ἄ. ἡ. ἰ. κ. α. α. ἔ. ο.
 λ. ἰ. χ. ν. ἰ. θ. ρ. α.),

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ἡ ἀνομαλῶνται . . (λαμνί) . . . . .

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάρηδες) καλούμενοὶ ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες, οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ αἰλογαὶ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν . ἔ. δ. κ. . .

ἄ. φ. κ. ἰ. ἦ. ε. . . ὁ. ἴ. δ. ι. α. . . ὁ. γεωργός . . . μ. ἔ. ἔ. ἄ . .
 ἰ. δ. ι. α. . . του . . ἡ. ὤ. α. . . . .

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Διὰ τὸν . . ἀ. χωρισμὸν . . του . . καρποῦ . . ἔ. ἡ. ὤ. κ.
 σταχύων . . δ. ἐν . . ἔ. χρ. κ. εἰ. κ. ο. εἰ. τ. α. . ἔ. ἡ. ὤ. α. ἰ. κ. ε. ρ. α. .

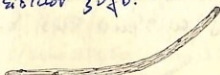
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; . . . . .

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). Μόνον. καὶ φασόλων, ὕδατος.

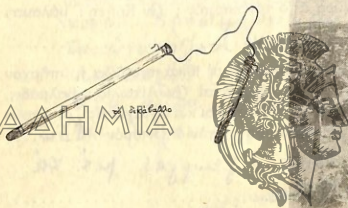
ἢ. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ. μικρῇ. κοφινί. ζων. μετὰ
ζυγῶ. Ἀπὸ ὕδατος ἐν. αὐτῇ. ζυγῶ.

κοπάνος στρογγύλος

ξύλο κομμένο διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Ὁ. μετὰ. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ.
ζων. μετὰ. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ. ζων. μετὰ. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ.
Μόνον. μετὰ. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ. ζων. μετὰ. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ.
ἐγένετο. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ. ζων. μετὰ. ὕδατος. ἐν. αὐτῇ.

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) 'Α.ω.μ.τ. . .
 νου.ν. . . κα. φ.α.θ.μ.α. . . γ.τ.ν. α.ψ.η. . . το.υ. β.ω.ι.κ.ι.οῦ. .
 .μ.α.ι. .μ.ε.τ.α. .μ.τ.ω.οῦ.κ. . . μ.ε. . . ε.ν.α. .ξ.ω.φ.ο. .ε.ω.ς. . .
 .δ.τ.ο.υ. .δ.π.ο.χ.ω.ρ.ι.ω.θ.ῆ. .δ. .μ.α.ρ.π.ὸ.ς. .δ.ι.α.δ. .τοῦ.ς. .
 .λ.ω.θ.ῶ.ς. . . . .

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

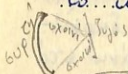
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; . . . κα.τ.α. .το.υ. ε.ξ.ω.ν.ι.κ.ι.ο.ν
 .ε.τ.ρ.α.χ.ο.υ.δ.οῦ.ε.α.ν. . .δ.ι.α.φ.ο.ρ.α. .δ.η.μ.α.κ.ι.κ.α. .τ.ρ.α.χ.ο.υ.
 .δ.ι.α. . . . .

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) 'Ε.χ.λ.ε. . . μ.α.τ.α. τ.ὸ. 1925
 μ.ε. 1926 . . . τ.η.ν. ἐ.π.ρ.ο.μ.η.θ.εῦ.θ.η. .δ. .ε.ν.α.ι.ε.ρ.ι.ε.μ.ο.ς. . .

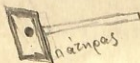
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦνται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... α.ι. . . ε.τ.ο.ι.μ.α.β.κ.ε.ν.α.ι. .δ.ι.α. τ.ὸ. .

μ.ι.χ.ν.ι.ε.μ.α. .β.τ.α.χ.ο.ς. .ω.ν.ο.κ.α. .φ.ο.ν.τ.ο. .ε. .φ.α.κ.ν.ι. .ε. .το.
 .λ.ε.ι.ῶ.μ.α. .σ.ω.ρ.εῦ.ε.τ.α.ι. .μ.ε. .κ.η. .(ε.υ.ρ.ε.τ.ῆ. .), .το.ν. . .
 .π.α.τ.η.ρ.α. .μ.α.ι. .το. .φ.τ.η.κ.ῆ. .ε.ῶ.δ.ῶ.ς. .μ.α.ι. .μ.ε. .
 .το. .μ.α.ρ.ω.φ.ο.ι. .(θ.ρ.ι.ν.ά.κ.ι.). . . . .

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. Ὁ σωρός. ἔχει.

ε.κ.ῆ.α. ἐὼρμημεζ. ἐπ.άνω. εἰς. τόν. σωρόν. ἐμαρ-
φώνετο. τὸ. καρπολάτ. Δέν. ἐφέγετο. ζῶσε. ....
ῶσα. ἐμαρφώνετο. γιὰ. νῶ. ἐκ. τὸ. ῶσα. ζουν.
μάτω. ἔτσι. ἐβυνήθη. ζαν. ....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. τὸ. ἀνέμισμα. ἐχίκε-
το. με. τὸ. καρποφό. Καὶ. θαν. δέν. ἐβίανε. κῶτο
με. τὸ. φτυάρι. Καὶ. καὶ. δύο. ἐκ. ζῶσου. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἀνδρὸς, γυναικᾶ εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
.λιχνᾶ... ὁ. ἰδιουκῆ. της. (γεωργός), ἀνδρὸς..
μαῦ... γυν. αἰ. κας. ....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
τὰ. χονδρὰ. τεμάχια. , ζέχοντα. (μὲ. τείφα).
ὁ. καρπὸς. ἀποχωρεῖ. ζε.ται. με. τὸ. δερμά-
νισμα. Πι.έ. ζουν. τῶ. μὲ. τείφα. ἐβάνω. ἐτὸ.
δερμόνι. μαῦ. ἀπο. φθοιῶνται. ....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

.....
.....
.....
.....

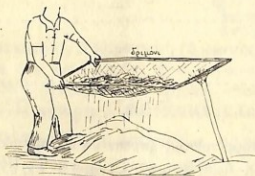
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Γίνεταί· μετὰ τὸ δερμόνισμα καὶ ξένων...
μαθαρὰ βιτάρια... ὡς φέρεται καὶ μένουσιν τὰ κα-
τὰ τὴν καὶ ὁποῖα ἀπαφαιροῦνται ὡς ἀνωτέρω

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογράφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Ἐργονομολογικὴ συνθεσὶς...

Τὰ μὲνικα... τὸ δερματινο... ἔθετον... τὰ μὲν...
 τὰ λ... ἐδάκνω... καὶ μετὰ χερί... ἐωλεσαν...
 περιστροφικῶς... τὰ μὲν... καὶ... ἐγχα... ἐγχα...
 ἀποχωρίζετο... ὁ καρπὸς... καὶ ἔπρεπε...
 μάλιστα... τὰ ἀπομεινάντα ἄχυρα... ἐρριώτων...
 εἰς τὰ ἄχυρα.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

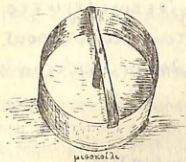
Τὸ μαδαρό... σιτάρι... βω-
 ρεύεται μετὰ τὸ φτυάρι... τὸ φτυάρι... ἐμψύ-
 χνύεται... καὶ... εἰς τὴν βωρὸν... χωρὶς...
 ὅμως... νὰ... ἐχῇ... καὶ μανέναν... βωμολό... ἔτσι
 ἀπὸ... ἐνὶ... νὰ... τὴν... ρι... μάλιστα.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

- γ'.1) Ποῖα ὀφειλὰ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκαι. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιτὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). **Ἐπιμύθεον.**

Καὶ 1/3 τῶν ἀπαρχῶν ἐν τῶν τοιγυμνοῦσαν· ἡ
μέτριβις ἐγίνετο μετὰ μου βέβαια. Ἀλλο μου βέ-
βαια ἔμαθον καὶ κοίτα ἢ φ' ἔσσει.

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλγωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) τὸ παπαδικάκινο, τὸ ἀγροικιάκι-
νο, τὸ γουφιότινο, τὸ κηκηριάκινο (ἐπλήρωναν
τὸν κηκῆρα τοῦ χωριοῦ).....

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) Ὁ καρπὸς ἀποθηκεύετο ἐπὶ τοῦ γεωργοῦ
εἰς τὴν οἰκίαν ἐντὸς μεγάλων πηκτικῶν δοχείων,
τὰς καρφίδας, δαυ. ὠναμάζοντο.....

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... Τό... ἀχυραν... ἀποδυμύε
... κα'... εἰς... καὶ... ἀχυρῶνα... ἐντός... καὶ χωρίου...
 .....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ὀλώνισμα ; ...

Ἡ διαδοχὴ... καὶ... σπόρου... γίνεταί (ἐγίνετο)... ἢ
πρὶν... θεριεῖται... ἀπὸ... τοὺς... καλυτέρους... στα-
χους... μετὰ... τῶν... θεριεῖται... ἀπὸ... ταῖς... μαζύτερα... ἐσάκοντα
κῶν... δεκατιῶν

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πλέγμα (πλεκτὴ)... μαζακεῖται... ἐκ... τῶν... ..
σταχυῶν... καὶ... ἀναρτᾶται... εἰς... τὸ... εἰκονοστάσιον... ..
καὶ... εἰς... ἄλλα... μέρη... τοῦ... οἴκου...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται,
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἡ πλεκτὴ... ἐγίνετο

(σταυροῦ)... ἐφυλάκετο... μέχρι... τῆς... καινοῦ... τοῦ... βασι-
λιά... ποῖον... ἐκ... τοῦ... ὅπως... ἐν... γυναικῶν...

Δ'. ΕΤΗΕΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τό... βράδυ... τῆς... κυριακῆς... τῆς... κυροφάγου... ἀνα-
βαιν... φωτιᾶς... ..
 .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Τό... βρά-
δυ... τῆς... κυροφάγου... ἡμέραν... κυριακὴν... ..
... καὶ... εἰς... ἐν... χώρᾳ... δημόσια... μέρη... ..
... μὲν... καὶ... ἐν... δρόμῳ... (σταυροδρόμῳ)... ..

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.)... Αέω.
αίθερ... λευαίτερον... όνομα...

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποίος άλλος ; ...
 .. τὴν φωτιάν .. θίνασαν .. μόνον .. παιδιὰ ..

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; ... Τὰ ξύλα ...
καὶ βυνέφερον καὶ παιδιὰ ἀπὸ πολλὰς ...
ἡμέρας ὡρὴν. Δὲν καὶ ἐκλεστον .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
 Τα παιδιά ἐλάθουναν ἐπὶ δαυὶδ. κυρίως ἀφ' ὧν
 κλη. τοῦ κυρίου. ἔμοχον ζῆλα καὶ καρδία δένδρων.
 καὶ ἄλλοι καὶ μετέφρον ἐπὶ χεῖρα τοῦ καὶ ἄλλοι.
 ἐπὶ τῷ θεῷ ἔνα ὑμῶν καὶ πολλοὶ διακονοῦντες.
 Συγκέντρωσαν καὶ τὴν καρτὰ ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαῖς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα. *Μὴ νῶν. θορυβοὶ καὶ
ὑπὸ τῶν... μὲ... τὰ... ξυλοκὸν... μῶν... ρα, φῶν...
αἶχον. Τραγῶν... δὲ... τραχον... δούσαν... δημοσι-
αῖα... Δὲν ὑπῆρχον εἰδὶνα...*

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)
 ξεχόρευον... καὶ παῖδια... γύρω αὐτοῦ ἐν φω-
 τισιν... κραυγάζοντες... διάφορα δημοσιὰ...
 κραυγάζοντες... καὶ ὅταν ἡ φλόγα ἐξήσεν...
 ἀνδρῶν... ἀνῶν... ἐν φωτὶ... ..

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

Ἰνὸς... καὶ... ὑμαδὶά... δέντρων... ἐξ ἐπίσης
καὶ... ξηρὰ... χόρτα...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Σ.ή.μερον... καὶ... ἡθίμον... δὲ... δ.πάρχει (δὲν
διατηρεῖται)... ἔχματα... ἡθ. Δερίπου...
ἀπὸ τοῦ 1908, 1910...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελ' 7. Ερώσεις β) 1.

Δίνεται το άρσεν και το άστροφούρι. Για τα άζωχα χρησιμοποιούν τις λαμπρές. Το σταθμάρι του άρσεν είναι μικρό και συνδέεται με τις λαμπρές με αλυσίδες.

Ερώσεις β), 3. Τα θουβάγια γύνα τους ζώνησαν και κατευθύνοντο με τα συνθήματα (φωνές) και ψωφάται ο άσος κρατών μόνον τις χειροτάβα του άρσεν.

Σελ' 9 Ερώσεις γ) 1) Το άρσεν έγινε κατά τον μήνα φεβρουάριον - Μαρτίον. 2) Το διβό-
~~λεμα~~ (ή διβάβια όπως το άσος) αυτό έγινε κατά τον μήνα Απρίλιον. 3) Το τρι-
 εμα. Αυτό έγινε κατά τον μήνα Μαΐον και 4) η βωρά έγινε δε κατά τον μήνα Ιουνιον (5 Ιουνιον άρχισε η βωρά).

Σελ' 9. Ερώσεις γ) 5α. και άσος ζυγί λαμβάνεται ο βωρός και διασκορπίζεται εις το χωράφι. Δια την βωράν του καφω-
 μού χρησιμοποιείται ένα βαμουζάι και άσος ζυγί ένας-ένας βωρός ρίπεται με την χείρα εις την αλφαιά. Λαμβάνει άρστα ο βωρός του ψωφάται με την φοίχτα και ρίπεται εις την αλφαιά ένα-ένα βωρί καφωμωμού.

Σελίς 11. Ερώτησις 8.) Το 1920 ή κατήχημα
του έγινετο στα χωράφια και έδω όσοιο
χωράφι ήθελε ο γεωργός (ιδιουκτης).
Σελίς 17. Συνομιλή του εανού.

1). για το τραπέζι ήσαν 4. όργανα, διβόρισμα
τριάρισμα και ή βωρά. Ο βωρος του τριφυλλίου
έρριπτετο με το χέρι, όπως και ο βίτος. Μετά
ή βωρά έδωσαν το χωράφι με την βωράνα.
Η κοπή του έγινετο με την κοπή (κοπή),
έξυρπίνετο εις τον ήλιον και μετά μετε-
κέρτετο εις την άσπιδην (άχυρωνα) και έπειτα
και έπειτα έδωσαν το ή έγινετο έπειτα εις το χωράφι
και έδωσαν με άλλα χόρτα, καί την μωάνει
το νερό της βροχής.

Σελίς 21. Ερώτησις 11. Η δουλική άσπιδιζο
από δύο χονδρές βαρίδες οι άσπιδες ήσαν αρε-
σμοσφένες μεταξίζον. Το μήκος της ήτο
δύο μέτρα επί πλάτος και το βάρος της ήτο
παραπάνω έφορμειώνοντο από την άγορά
των Τριφυλλίων ή από τους κατοίκους των
όρειων χωρίων. Ιδιαίτερα δέ από τους κατοίκους
της μηχίας Μετόχου. Αύτοι
κατεσκευάζον εις δουλικές και μετά
ωρίσθησαν τα χωριά του καμινίου και της
πυλινθίου. Αφού τα δουλικά ήσαν και
με την δουλική.

σεξίς 25 ἐρώταις 23. Ἡ ἀφωτισμένη μηχανή
ἐφευρέθη με ἀτμόν. Ὁ ἀφωτισμός με τὴν μηχανή
ἐγένετο ὡς ἐξή: Ἐφ' ὅσον τὴν μηχανήν κοτὰ ἐπὶ
θυρμινά. Ἐπάνω ἐπὶ μηχανήν ἐδρίσαντο ὁ ταίεσις
καὶ δύο ἐργάται. Ἀπὸ τῆς θυρμινά ἀφ' ὅσων ἐργάται
ἔδιδαν τὰ δερμάτια με ἐδερμένα διμοῦμα. Τὸ
δερμάτι τὸ ἔπαιρνε ὁ ἕνας ἐργάτης τὸ ἔβαφε (τὸ
ἀποκαλοῦσε ἐπὶ μηχανή. Ὁ ἄλλος ἐργάτης ἔκωπτε
τὸ δερμάτι τοῦ δερματιῶ καὶ ὁ ταίεσις ἔβα-
φε τὸ ἐπὶ ἐπὶ τῇ μηχανή. Ἀπὸ τοῦ ἄλλου μέ-
ρος ἔβαφε τὸ κοτὰ ἐπὶ ἐπὶ, χωρὶς ἔχυρο.
Τὸ ἔχυρο τὸ ἔβαφε χωρὶς καὶ ἐπὶ ἐπὶ
ἀποκαλοῦσε ἀπὸ τῇ μηχανή. Τὸ κοτὰ ἐπὶ ἐπὶ
ἐπὶ τὸ ἔμειναν ἐπὶ τὸν βαλμα. Ἐπὶ ἐπὶ
ἄλλος ἐργάτης. Ὁ ὅποιος μόνος ἔμεινε τὸ
κοτὰ ἐπὶ τὸ ἔβαφε καὶ ἔβαφε ἄλλο ἄλλο.
Τὸ γυμνάσιον τὸ ἔβαφε ἐπὶ τὴν θυρμινά (πυλὴν
καὶ τὸ ἔμεινε).

σεξίς 4. ἐρώταις 24. 2. Τὸ εἰδηροῦν ἀπορροῦν
ἔσονται ἔσονται ὡς ἀν τὸ ἄσπερ. χωρὶς ὅμως τὸ
ἐξάρτημα τὸ μορβονό. (Αὐτὸ πού ἀποκαλοῦται
με μία γραμμὴ.) ἐς τὴν δὴν ἔχει καὶ τὸν τροχόν.
ἐρώταις 24. 3. ἐπὶ τὸ τετραδίου τῶν
σημειώσεων παραδέτω ἰχνογραφημένα ζυγίων
ἀπορροῦν καὶ ζυγίου καὶ καὶ τὰς ἐνομασίας

των διαφόρων μερῶν (συνολοῦ 16 σελίδων (3)
καὶ σελίδων (5).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὁ γεωργικὸς βίος ἀπὸ τῆς ἀποσκευασίας,
διὰ τὴν ἐξορὰν μέχρι τοῦ ἀφηνιέμεν καὶ
τῆς ἀποδοτικότητος τῶν δημιουργημάτων.
α.) Ἡ ἐξορὰ.

Κατὰ τὴν ἐξορὰν τοῦ θέρμερος καὶ τοῦ
ἀφηνιέμεν, ὁ καὶ γεωργὸς ἐφρόντιζε
γιὰ τὴν διατροφήν τοῦ ἐξορῶντος ἐξορῶν-
τος καὶ ἐξορῶντος κατὰ τὴν ἐξορῶντην
αὐτοῦ ἀποδοτικότητα. Ἡ διατροφή γινό-
ταν ὡς ἑξῆς: Ἡ ἀπὸ τῶν χωράριων τοῦ
ἐξορῶντος ἦσαν ἐξορῶντες καὶ ἐξορῶντες
καὶ κατὰ τὴν ἐξορῶντην καὶ κατὰ τὴν ἐξορῶντην
μετῴμενα ἐξορῶντα. Τὰ ἐξορῶντα
καὶ μετὰ τὰ ἐξορῶντα καὶ τὰ
ἐξορῶντα τοῦ ἐξορῶντος διὰ καὶ ἐξορῶντα
ἐξορῶντα. Μερικοὶ δὲ ἐξορῶντες καὶ
ἐξορῶντες. Ἀπὸ ἐξορῶντος καὶ χωράριον
τοῦ καὶ τὰ ἐξορῶντα καὶ ἐξορῶντα ἐξορῶντα,
διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἐξορῶντων
καὶ ἀπὸ μετῴμενα ἐξορῶντα καὶ

Τὸν εὐόρον ἐπαύσαν, ὡς εὐόρος,
διὰ τὴν εὐορίαν. Ὁ εὐόρος αὐτὸς
ἐφυλάσσετο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ γεωργοῦ ἐν
μαρὸν καὶ θυροῖς μέσος.

Μετὰ αὐτὸ εἰς ὠρεῖς βροχεῖς τοῦ
φθινοπώρου ἤρχιζε ἡ εὐορία τοῦ
εἴλου καὶ τῶν ἄλλων δημητριακῶν
(ἐπὶ τῇ μισῇ ὥσως τέρωνται).

Πρῶτον, ὅπως ὁ γεωργὸς ἀρχίσῃ τὴν
εὐορίαν, ἴδωμεν ὠρεῖς νὰ ὠρε-
τοίμαζῃ τὰ ἀπαράμεικτα σπέρματα
καὶ ἐργασίᾳ, ὡς δὲ καὶ χρυσίφο-
ροῦσθε κατὰ τὴν εὐορίαν.

Καὶ ὠρεῖς - ὠρεῖς ἴδωμεν νὰ ἐπι-
διορθώσῃ τὸ ἄροτρον (ἀγέτρι), τὸ
ὕνι κ.τ.θ. νὰ συσκευάσῃ τὰ ἐργασίᾳ
ἑκατομμύρια, ὠρεῖς, τὸ γουμφορεῖ (μοσίδι).
ὡς αὐτὰ τὰ ἐτοίμαζε αὐτὸς δὺο-
τρὺς ἡμέρας προηγουμένως.
Μέχρι τοῦ 1904 ἔδω ἐν τῷ Μεσχωρῶν

χρησιμοποιούσαν το ξύδινον άροτρο.
άπό το 1904 και ένεπείν χρησι-
μοποιούν το ειδικόν άροτρο (ειδε-
ριά) μονότρο.

Η εσώρα έφρεσε ν' αρχίση ήμέ-
ρα Δευτέρα. Βέβαια άρχισε και επί
αύτης ήμέρας επί έβδομάδος. Προεω-
δοσαν όμης ν' αρχίσουν ήμέρα Δευτέ-
ρα. Την ήμέρα επί έβδομάδος Τρίτη,
κατάναβ χυρρος ~~το~~ Νεοχωρίτης
δεν άρχισε επί εσώραν των διημ-
ερισμών. Έθεωρετό ως και ή-
μέρα.

Ημέραν Δευτέρα γοιδού ή και
αύτη ήμέρα, έπός άπό Τρίτη, ό
χυρρος άρωι-άρωι, έδαιρνε το
ψωά του. Τα βόδια ή κα άγορα
ή κα δουβάγια, (πρίν άπό το
1920 χρησιμοποιούσαν και δου-
βάγια). Φόρπωνε στο γοιδούφει

του το βωρό, το ἀγέρι καὶ τὸν
 θυγῶ, ἔδωκε καὶ τὸ μετῃκρί-
 κτος γαῖνός του καὶ ζευνοῦσε
 γὰρ τὸ χωράρι του. Μὲ τὸ χα-
 ραῖα θρῆσκοντες ἐπὶ χωράρι καὶ
 ἀρχιζέ. τὸ βωρό. Τὸ βωρό τὸ
 ἔρχινε, χωρὶς ὄρωτα νὰ ὄρωτη-
 θῇ ὁρχωματος χωρατίου. Τὰ χωρά-
 ρια ἦσαν χωρῖς ἐπὶ τρεῖς
 ντάμιας ὅπως καὶ ἔχον διγαδὴ
 ἐπὶ τρεῖς ὄρωτες. Ἡ ντάμια δὲ
 ἐδωρνετο ἐν μίᾳ χρονίᾳ μαζαρω-
 μεν ἢ ἀπὸ διγαδὴ π.χ. βουδαμικῶ,
 ἐν ἐωρμένη δὲ ἐδωρνετο ἐπὶ
 καὶ ἐν μεθ' ἐωρμένη τοῦ ὄρωτε
 ὁ γεωργὸς νὰ ζευνοῦσθαι τὸ
 χωράρι διὰ νὰ μαρῶσιν μαζα-
 ρα ἐν ἡμῇ χρονίᾳ. Ἐπὶ ἐν
 γεωρμένη ἀρενάπανειν.
 Ἐπὶ τὸ χῶμα τοῦ χωρατίου

ἤ το ὠροστομασμένον τὰ δεικνύον
 ὠόρον τοῦ βιταρίου, δῶκε τὸ φθινό-
 ὠρον ἢ τὸ μαρομαρι εἶχε ὡς αἰ-
 τὸ μαρομαρι. Καὶ ὁ γεωργὸς χωρὶς
 τὰ ὀργῶν τὸ χωράρι ρίχνει τὸ ὠό-
 ρο. Ὁ ὠόρος ἔρχεται μετὰ τὸ
 χεῖρι. ἔμπορεύεται εἰς τὸ χωρά-
 ρι. Τὸ ὠόρο εἶχε μέσα στοῦ
 τῶν βαγ. ἔδενε τὸ τῶν βαγ με-
 τὰ ἑνα ἑκατὶ ἀπὸ τὸν ἀριστερό
 ὡς καὶ μετὰ τὸν γεωργὸν τὸ χω-
 ράρι ὠόροτα εἰς τὴν γραμμὴν
 βαρύντας καὶ κατένευε σημάδι
 ὅπως ὠόρε εἰς τὸν ὠόροτα νὰ
 ὀργῶν καὶ νὰ μὴ ρίχνη ὠόρι
 εἰς τὸ ἴδιον μέρος. Ἔτσι ἔβου
 ἔρχεται τὸ ὠόρο εἰς τὸ χωράρι τοῦ.
 Μετὰ ἔβου καὶ τὴν καὶ τὸν εἰς
 ἀπὸ τὸν. Ἡ τὴν γίνεται εἰς
 ἔξω: Ἄν ὁ γεωργὸς χρησιμοποιοῦσε

βόδια, ἔπειτα ἔβαρε ἕνα μεγάλο
 χοινὸν (τὴν τροχιά δὴ τὴν ἀντομήσαν)
 καὶ ἔδενε τὰ βόδια ἀπὸ τὰ κάρ-
 ρα. (ὅταν γένη τὰ βόδια ἕως δύο
 βόδια). Κατόπιν ἔβαλε ἐν τῷ τράχυ-
 λῷ τῶν ποτῶν τὸν θυγόν. ὁ θυγὸς
 ἦτο ζυγνός. ἔπειτα ἔβαρε καὶ
 δύο ἄλλες ἔχει ἐκαστὴς κατωφύ-
 κατασκευασμένους κατὰ εἰσοὶον τῶν
 ποτῶν καὶ καθεύδει ὁ θυγὸς παρα-
 κατὰ τὸν τράχυλ. ἔχει δὲ καὶ
 ἄλλες ἐκαστὴς ἐκαστὴς, τῶν ποτῶν
 ἀπὸ τῶν ποτῶν οἱ γῆτες. Δύο ζυγ-
 νὰ ἔχον τοιοῦτο σχῆμα καὶ ἔπειτα
 κατὰ μέρος ἔπρεον ἐκαστὴ (ἕνα)
 ὅσον ἔδενετο ἕνα χοινόν (ὁ θυγὸς)
 καὶ ἦνεν ἐν δύο γῆτες κατὰ
 ἀπὸ τὸν γαίμῳ τῶν βοδίων.
 Κατόπιν ἀπενόεον ἀνάμετα ἀπὸ
 τὰ δύο βόδια πρὸ ἀγέρι. ἦνεν

τὸ βαθὺ μετὰ τὸν θυγῆ. ὁ θυγῆ
 ἐπὶ μέσον εἶχε δύο - ~~τρεῖς~~ ἑκα-
 τὼς (μύες) ὅσων μετὰ ἕνα θυγῆ
 (τὸ ἀφ' ἐπὶ τοῦ ὅσων τὸ ἐπὶ τοῦ θυγῆ).
 ἀναδύεται τὸ ἀφ' ἐπὶ μετὰ τὸν θυγῆ.
 ἔπειτα γινώσκων ἡ φύσις ἐπὶ θυγῆ
 ἀφ' ἐπὶ. Ἄν χρησιμοποιοῦσε ἀφο-
 δὲν τὸν θυγῆ δὲν ἐχρῆται θυγῆ, δὲν
 ἐπὶ ἀφο- δὲν θυγῆ τὸν θυγῆ.
 καὶ συνδέεται μετὰ τὸ ἀφ' ἐπὶ μετὰ
 ἀφ' ἐπὶ. Ἐπὶ τοῦ θυγῆ δὲν
 χρησιμοποιοῦσαν τὸν θυγῆ συνδέεται.
 (ἐπὶ). ἔχων συνδέεται καὶ μὲν
 τὸν θυγῆ καὶ μὲν τὸν θυγῆ
 θυγῆ καὶ ἐπὶ θυγῆ τὸν θυγῆ.
 θυγῆ. τὸ θυγῆ τὸ θυγῆ
 μετὰ ἕνα μετὰ θυγῆ καὶ θυγῆ, καὶ
 ἐπὶ θυγῆ καὶ θυγῆ. ἔπειτα καὶ θυγῆ
 μετὰ τὸ θυγῆ.
 καὶ ἐπὶ θυγῆ ὁ θυγῆ

-8-

ἄρχιζε τὰ ὀρχήνη τὸ χωράρι καὶ
τὸ χῶμα ἐβύδαζε τοὺς βώρους τοῦ
βιταρίου. Τὸ ὄρχωμα ἐγένετο
ὡς εἶδεται γραμμὴν μὲ τὸ ζύγιον
ἄροτρον καὶ κυρτῆς μὲ τὸ τὸ
εἰδερένιο ἄροτρον. Κατὰ τὸ
ὄρχωμα ἐχρησιμοποιοῦσαν δύο ἡμέρας.
Μετὰ τὸ 1920 γίνεται ἡ χρήση
ἐνὸς μόνου ἡμέρας καὶ αὐτὸ ὀρέ-
σκει νὰ εἶναι ἄφοδος ἢ κομάρι.

Ἡ βωρία ἐγένετο καὶ γίνεται ἐν
βωρίᾳ. Μὲ τὸ ζύγιον, ἀξέτρι, τε-
λειώνοντες τὴν βωρίαν τοῦ χωρά-
ριος ἐχαιρίσαν ἐν βωρίᾳ μὲ ἀ-
φανίαν. Ἐνῶ ~~κατὰ~~ ὀρχώνοντες μὲ
τὸ εἰδερένιο ἀξέτρι οἱ ἀφανίζο-
νται μόνες αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν βωρίαν τῶν δημητρια-
κῶν ἐσωρατοῦσα τὸ ἐξὸς ἐίδημα:
Πρὶν ἀρχίσαι ἡ βωρία ὁ γεωργὸς

-9-

ἔωρεωε νὰ καὶ πη στο χωράκι
ἔνα καρδούνη ἢ ρόδι, γιὰ νὰ
γεμίση τὸ χωράκι εὐόρουσι
καρποῦ δώη ἔχει τὸ καρδούνη
καὶ τὸ ρόδι. Τὸ ἔδιμον αὐτὸ
ἐσωρατει ἀνὸς ἐν δὲ
γεωργίᾳ οἰκογένειαι τοῦ χωρίου.

Ὁ γεωργὸς ὀρχάνει ἀπὸ τὸ ὄρωι
μέχρι τὴν δύση τοῦ ἡλίου. Μετὰ
διαμύσει τὴν εὐοράν καὶ γυρίζει
εἰς χωρίον ἀναβάνη αὐτὸς καὶ
νὰ ξυνοραδοῦν τὰ γῆα του.

Τὸ μεσημέρι γίνεσθαι μετὰ
διαμύση, νὰ γὰρ ὁ γεωργὸς καὶ
τὰ γῆα του. Τελευτώντας ὁ γεωρ-
γὸς τὴν εὐοράν δὲ ἔμανε τιώσθαι
αὐτὸ στο χωράκι αὐτό. Δὲν τρα-
βοῦσε εὐαίνα νὰ ἰσορροπῇ τὸ
χωρίον. Εὐχεκακαφόν καρδούνη
καὶ ἔφυγε. Λιβάσματα δὲ χρη-

βιμοδοιοῦσε τότε στο χωράφι
των και έχοντας μισθώματα
έννοω και χημικά μισθώματα
φυσικά μισθώματα χρησιμο-
δοιοῦσε μόνον τὴν ὑδρον τὴν
διαφόρων γῶν (αροβόεν, αἰγών,
βοών κ.τ.λ.). Ἐπειὴ χρησιμο-
δοιοῦσαν καὶ τὴν ἀγροκόπανον.

Ἡ ἀγροκόπανος ἦτο ὑποχρεω-
τὴ καὶ ἐκτελεστοῦν ἀπὸ τὸν
ἐπιγεφυρωτὸν (τὸ ἀφέντεν ἢ
ἀφέντεν ὡς τὸν ἔφεραν ἐδῶ στο
χωριό). (Πρὶν ἀπὸ τὸ 1920, τὰ
χωράφια καδῶ καὶ οἱ βοσκόμενοι
ἦσαν κτήματα τοῦ γεφυρωτοῦ.

Ὦσαν κατὰ τὸ 1881 ἀπὸ ἀσφαθε-
ρῶθις ἢ θρυαφῶ ἀπὸ τοῦς Τούρκοις,
ὁ κύριος γεφυρωτὸς ^{πῶποτε} ὄν τὴν δε-
ριοχὴν τοῦ Νεοχωρίου στὸν Χρηστά-
την Ζωγράφον. Αὐτοῦ ὄντι ἔδωκε

ἐκτ. Κατὰ τὸ 1926 καὶ 1927 ὄντι τὸ ἄρῶν χρημὶς
χημικῶν ἀπασκῶτων. Ἀπὸ τὸ 1932 ἔχρησθησαν
ἀπὸ τὸ 90% τῶν γῶν.

τα, ως ανω ευτάβη, ως αρσενία,
 ως επί κόρυς του θανά, η όδοια
 ιδωνδρωδη τον Α' αλφασακαρνάνον
 λευρίδα Αεφηνιώρη, ο όδοιος
 διετέφερε και ιδουρρός της Εφιάδης.
 Κατά το 1920 έγινε η άσφαλτίωση
 και έτσι όλες οι ευτάβες καφμερη-
 σιμες και βοσκώτοδοι περιήλθον
 εις χείρας των χωρικών.).

Η άσφαλή άρχισε κατά τον μήνα
 Οκτωβρίου και τελείωνε τέλος
 Νοεμβρίου με άρχος Δεμεθρίου.
 Έγινε το άσφ το ίδιο τον χειμρό
 τον κοφηνό, έτσι άνομάζετο, διότι
 τα χωράφια δέν ήσαν διασ' τον
 άσφα του άγέντη. Οι κοφηνόι
 καφμερνούσαν τα χωράφια, του
 άγέντη με όφ' αμφορον επί οίκο-
 γένειαν τους. Δεν χρησιμοποιού-
 σαν ιδουρέτας η δολφους, άφ' ους οι

Ἰδιοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι δοῦλοι τοῦ
κυβερνήτου.

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ χειμῶνος
ὁ γυνεὺς δὲν ἤμπορεῖτο διὰ μέ-
λὰ χωράγια τοῦ. Τὴν ἀνοιξί,
ἔσαν καὶ χόρτα μέσα στοὺς χωρά-
για, μετὰ μὲν διὰ τὴν ὥρεσιν τὰ ὡθί-
ναι τὸ καδάρην. Καὶ τὸ ἐναλλά-
ριζε κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπο. Τρα-
βοῦσε ὥρεσιν μετὰ τὴν τρυφήν
καὶ ἐκείνη καὶ ὡθίνα χόρτα κα-
τὰ τὸν ἑξῆς τρόπον μετὰ τὴν
ἔσιν καὶ αἰετὶ ἐμετάρη καὶ ὁ
γυνεὺς τὸ ἔβλεπε καὶ τὸ ἐνα-
λλάριζε, δὲν δὲ αὐτὸ ἐμετάρη-
νε τὰ ἑξῆς ὁ ἴδιος, ἀλλὰ καὶ ὁ
ἐκείνη ἡ οὐλομένης τῆς.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον οὐκ ἀνα-
ρῶμεν παραθέτω, γίνεται καὶ ἡ
ἐκείνη τῶν. Σημειώματα, κριτικῶν,

Βρίσκει κ.λ.π.

β). Η εωρά του ματαμοσίου.

Η εωρά του ματαμοσίου γίνεται κτ' ανοίγματ' υπέρως πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀνοίξεως. Ἀρχίζε δὲ κατὰ τῆς 5 Ἰουνίου. Γιὰ τὴν εωρά του ματαμοσίου ὁ γεωργὸς χρησιμοποιοῦσε κα' ψαλόν. Βόδια ἢ ἀγροὶ ἢ βουβαῖα (βαῖα). Ἐχρησιμοποιοῦσε δὲ καὶ τὸ ὕδωρ ἀφ' ἑρῆ. Καὶ τὸ ὕδωρ εἶναι πάντοτε ἔδω ὁ γεωργὸς χρησιμοποιοῦσε τὸ ὕδωρ ἀφ' ἑρῆ γιὰ τὸ ὀργωμὰ καὶ τὴν εωρά ὅταν τῶν χωματῶν.

Διὰ τὰ γίνῃ ἡ εωρά του ματαμοσίου, ὁ γεωργὸς πρὶν νὰ γίνον 4 ἀποκρίσεις. Πρῶτον δὲ γίνῃ τὸ ὀργωμὰ, δεύτερον τὸ διβόλεια (διάβασμα τῶν ἀνομάτων)

οι Νεοχωρίτες). Τρίτον το τριάρισμα
και τέταρτον η βωρόα. Κατά την
βωρόαν ο γεωργός με το άρσεν
μυρσικά άνοιγει αλφειά και ένα
άνδρωδο, άνδρας ή γυναίκα άνα-
λουνθεί τον γεωργόν και με
τη σειρά ρίχνει τον βωρόν τον
καλαμώσιον ένα-ένα βωρί.

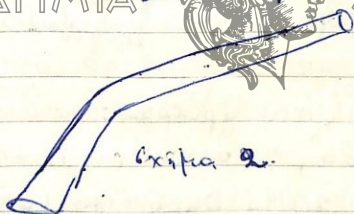
Και εδώ όπως και στην βωρόα
το είπον ο γεωργός μέχρι το 1904
χρησιμοποιεί άρσενον ζύμον. Με-
τά από το 1904 χρησιμοποιεί το
είδηρον άρσενον το μονόκρενο.

Το ζύμον άρσενον το κατεβύα-
ζε ο ίδιος ο γεωργός με κα. ή με
παραγγίαι. Κατ' άρχην έμισσε ζύμα
από το δάκος καταψυξα δια την
καταβύων άρσενον. Πρόεχε το
ζύμα από δά χρησιμοποιήθη για την
καταβύων του ~~καταβύων~~ να έχη

τὸ σχῆμα. (1). Μετὰ μὲν τὴν
 ἀρχαίαν βυθάρνιν καὶ ἐξέστρεψε
 καὶ τοῦ ἔδιδε τὸ σχῆμα
 αὐτὸς ἡδυνε. τὸ ἔκαστε
 δεῖ
 δεῖ
 καὶ αὐτὸ ἔκαστε
 νὰ μωροῦν
 νὰ | σχ. 1 = | τὸ ἐκέρνουν καὶ
 ἴσα του. τὸ ζυγο αὐτὸ δὲ
 ἐργαζομένη τὸ ἐκέρνουν ἡδυνε νὰ
 ἐκέρνουν τὸ ἐκέρνουν. (σχ. 2)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

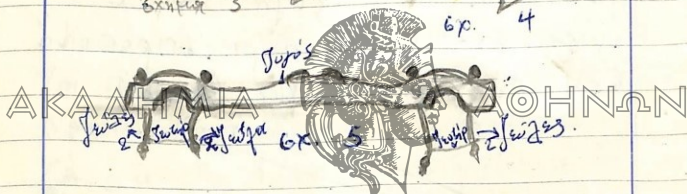
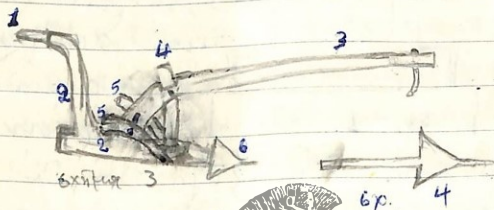
ΑΘΗΝΩΝ

σχῆμα 2.

καὶ αὐτὸ μὲν τὴν ἀρχαίαν βυθάρνιν
 καὶ ἀρχαίαν καὶ τὸ ἔκαστε ἔκαστε
 καὶ ἔκαστε. ἡδυνε ἔκαστε αὐτὸ
 χρῆσι μωροῦν ἡταν. τὸ βυθάρνιν,
 τὸ ἀκέρνουν, τὸ ἀκέρνουν, τὸ ζυγο αὐτὸ, καὶ

16
 Γουρναρι (μοαίδι), ἐν ἀρίστῳ
 τεχνολογημένο τοῦ Συμῶν ἀπόστο
 εἶχε τοῦ εἰζῆς ἐκτίμησι. (ἐκτίμησι 37)

Περιγραφή Συμῶν ἀπόστο:

- 1) χειροφόβα, 2) μόντουρι, 3) σταθάρι,
- 4) ἡ βωαδὴ, 5) τὰ παρὰ βωα (ψαφί).
- 6) ἐνι.

Ἡ βωαδὴ ἔστο καὶ ἀπὸ τῆς Σύμῶν
 ἐκπορεύουσα δὲ διακρίνεται καὶ
 ἐξ αὐτῆς ἐκ τοῦ βωαδίου διὰ τὸ μὴ
 φθάνειν αὐτὸ τοῦ χώρου. (αὐτὸ
 ἐκτίμησι. 5 εἶναι ὁ Συμῶν)

χωρίστα χωράρια γιὰ τὰ ὕδατα,
 ρεβόδια, κανάλια, γαλῆς κ.τ.λ. Δοξὴ
 γὰρ βωύεσθαι ἐδῶ. Τὰ χωράρια
 δὲ ἦσαν χωρίστα, ἀλλὰ ἐπὶ νεκρῶν
 τῶν ὀγυμῶν. Ὅσες ἀποκρίσεις
 γινόνταν γιὰ τὸ μαλακῶσαι, γινόνταν
 καὶ γιὰ τὴν βωρὰ τοῦ ἐνέαμου.
 Ὁ βωρὸς τοῦ ἐνέαμου ἐρρίδωντο
 δεξαχρὸς ὅπως τὸν ἐνέαμο.

Τὸ μαλακῶσαι ἀναφέρεται ὡς
 ἀπὸ περιποιησὶς. Δεῖται βωρῶν,
 ὡς ἐκείνη ὡς ἀπὸ.

Ἡ καλλιέργεια τῶν κηπευτικῶν γι-
 νόνταν ἐν τοῖς κήποις. Οἱ κήποι ἦσαν
 μικροὶ καὶ δὲν χρησιμοποιοῦσαν
 τὰ γῆρα γιὰ τὸ ὄργωμα καὶ τὴν
 βωρὰν, ἀλλὰ τὰ ἔβλαβον, πρὸς τὰ
 τεσσάρων. Πολλὰ ὄχι ἀπενετίζοντο ἐν αὐτοῖς.
 Τὸ χωρίον ἔχει ὡς ἀπὸ μαρμα-
 ρίνα. Καὶ ἀσφαλτοῦρα, ἀλλὰ καὶ ἐ-

ρα οἱ κατόικοι ἀπολαύονται καὶ τῆς
καλλιέργειας τῶν καρποφύτων, διότι ἐξο-
σημοῦν.

Τώρα ἐκμεταίεμα εἰσάχθη καὶ ἡ
καλλιέργεια τοῦ βαμβάκου. Ὅσοι
ἐκείνοι οἱ κατόικοι ἐδεύοντο ἐκείνῃ
καλλιέργειᾳ τοῦ βαμβάκου.

Ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰ-
σάχθη ὡς τὸν τόπον μας κατὰ τὸ
1904. Πρῶτος ἐξέπειρα ὁ Ἰσθμινεύς
(ἐπιτεκμηνοῦχος) ἐκὸς ἐπιδόξου καὶ
καὶ μετὰ ἐξέπειραν καὶ οἱ κομη-
τοί. Οἱ πατάτες (χρῆματα) ἐ-
κασκευάζονται ἐκὸς καὶ πού-
ρα καὶ τὸ χρῆμα. Ἡ καλλιέργεια γί-
νεται ἐν χαρμῇ (ἐκασκευάζονται ἐκ-
μαί). Ἀπὸ τοῦ 1930 ἡ καλλιέργεια
τῆς πατάτας γίνεται δύο φορές
τὸ χρῆμα. Σπέρνουν ἐν ἀνοιξί κα-
τὰ τὸν Μάρτιον καὶ κατόπιν τοῦ

20
δούμιον. Ἡ ἐξαγωγή τῶν γεωργικῶν
γίνεται καὶ τὸ καλοῖ ἢ καὶ τὸ χειμ-
ρι, διότι αἱ καλλιέργειαι εἶναι πε-
ριορισμένη καὶ ~~καὶ~~ ἡ ποσότης
τῶν γεωργικῶν κατὰ τὴν εὐνοίαν
τοῦ καιροῦ.

Τριφυλία ἐκαστιεργούνητο καὶ ὡς
ἔωσεν τὸ 1920, ἀλλὰ καὶ σήμερον.
Πρὶν τοῦ 1920 ἡ καλλιέργεια τοῦ τρι-
φυλλοῦ ἐκινεῖτο εἰς τὸς κήτους. Στὰ
χωρία δὲν ἐκτρέφετο οὐδὲν κτην-
οῦ, διότι ἔωσεν τὸ τριφυλλοῦ καὶ κη-
τωποιὰ δὲν ἐκτρέφετο μερίδιον αὐτοῦ.
Μετὰ δὲ τὸ 1926, ὅταν καὶ χω-
ρία ἀφῆλθον εἰς χεῖρας τῶν
γεωργῶν (ἔκιναν κτήματα τοῦ), ἡ
καλλιέργεια τοῦ τριφυλλοῦ ἔλαβε
μεγαλυντήραν εὐνοίαν. Ἐκαστιεργού-
νητο ὅχι μόνον εἰς τὸς κήτους, ἀλλὰ
καὶ εἰς τὰ χωρία τοῦ. Οἱ δ-

ποσότητες ήσαν καὶ εἶναι, ὅσες
 τοῦ παλαμωοῦ. Ὀρχωμα, διβο-
 ρισμα, κρεῖρισμα καὶ ἡ βωορά.
 Μετὰ τὸ κρεῖρισμα, ἐμπορεύετο
 ὁ βωρός καὶ κατόων ἀφροῦν τῇ
 βλάβῃ ζύμην καὶ βωοεδωδὴ τὸ
 χῶμα. Ἡ κοδή τοῦ τριφυλλιοῦ γί-
 νεται μετὰ τὴν κόβα (κοβιά). Ἀ-
 φήνεται ὅσον ἡγορὰ ζεραδὴ καὶ
 κατόων μαζεύεται ἐν δεμάτια
 ἢ μωάτες καὶ μεταφέρεται ὅτι
 ἀωοδίην τοῦ βωτοῦ. Ὅταν δὲν
 ἐπῆρχον ἀποδίμεις, μάνανε εἰς θυ-
 μωνίς. Τὴν θυμωιά τοῦ τριφυλλιοῦ
 τὴν ἐκείδαζον μετὰ ἄλλο χόρτα καὶ μὴ
 αὐτοῦ μετὰ νερό. Γιατὰ δέειον
 μωάτες χρησιμοποιοῦσαν τὴν χορδο-
 στινὴ μηχανή. Σήμερον γιὰ τὴν
 κοδή καὶ τὸ δέσιμο τοῦ τριφυλλιοῦ
 χρησιμοποιοῦν ὀρχωρα μηχανή-

-22-

ματα. Ίεωόντες μέχρι το 1920 συνήθι-
ναν να πωλούν και άφροδισια. Τα έβριαν
με την κοιλιά α'ωό τα κομπούλια-
δα (πυλαίρια). Αυτό έφταλάβετο
σε θυμωμένης στις α'ωοθυμίες που ετοι-
μοιού.

- Από το έτος 1950, 52 έχρησιμοποίη-
σαν τα τραντέρ, από το έτος
που άρκετον περιερίβη ή χρήση του
χρησιμοποιείται από έμμελους γεωργούς.
Οι περιερίβητες άρχισαν να εφεύρουν
με το τραντέρ.

ο περιερίβος.

Κατά τον μήνα Ιούνιον άρχισε ο περι-
ερίβος (ο όρος όπως τον ονομάζουν). Πολλές
ήμερες πριν άρχιση, ο γεωργός πήγαινε
πρώτα να διαπιστώσει αν φράγμα το
επάρει του ώριμας. Έπειτα έφρόντιζε
για δρεπάνια. Τα δρεπάνια, που χρη-

εμποροιοῦσαν ἦσαν με' νόψη (τὰ
 τεγόμενα γύφτια) καὶ με' δοντά-
 κια. Τὰ γύφτια δρεῶνια τὰ κα-
 τεκνύοντο οἱ γύφτοι (εἰδηπουργοί)
 ἐπὶ χωρίῳ. Τὰ δρεῶνια με' δοντά-
 κια τὰ ἠγόραζον ἀπὸ τῶν ἀγορά-
 των Τριπόλεως ἢ ἐκ Παρίου.

Ὁ θεὸς ἀρχίζει ἡμέρα Δευτέρα.

Ποτὲ τοῦ ὁ γεωργὸς δὲν ἀρχίζει ἡμέρα
 τρίτη, ἐδωρεῖτο ἐς καὶ ἡμέρα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πρὶν ζῆμερῳε, ἄγεμνος ἐχέον ἢ
 οἰομένια τοῦ γεωργοῦ ζεινοῦσε γὰρ
 τὸ χωράρι. Ἄνδρες, γυναῖκες, αἰόνη
 παιδιὰ καὶ χέροι ἔτρεκαν, με' τὰ δρε-
 ῶνια ἐπὶ χέρι, τὰ νόψουν τὸ εἰδογ-
 μένο βιτάρ. Ἐκεῖνοι, δού' ἐδέρπον, ἐξέ-
 χοντο θερύσαι. Ὁ θεριότης δὲν ἔβα-
 ρε τίωσσε ἐπὶ χέρι τοῦ γὰρ νὰ τὸ
 θροφυλάσσει ἀπὸ τὰ βλάχια. Οὕτε
 ἐπὶ μέση τοῦ ἔδανε τίωσσε. Ὁ θε-

ριστή ἔειπε, ὅσα κράχια ἔδωκεν
 τὸ χέρι του καὶ μετὰ τὰ τοσοῦτος
 ἐς τὸ χῶμα. Αὐτὸ ὠνομάζετο
 χερόβοιο. ἤβαλε ἐπ' ἰδίῳ μέρος ὡς
 τὰ χερόβολα μαζὺ καὶ ἔβαινε τὴ
 χερὰ. Μετὰ ὀροχωροῦς διὸ ὡς
 κούφοντας βιτάρι καὶ ἔβαινε ἔφιν
 χερὲς. Τὰ χερόβολα ὁ ἴδιος ὁ δε-
 ριστὴς τὰ ἐτοσοῦτος. Ὀδὸς ἀποστο-
 λῶν καὶ δεριστηνὰ τὸν βοιδήτη.
 Τὰ κράχια ἐπὶ χερὲς ἔβησαν ὅσα ὡς
 τὸ ἴδιο μέρος. Ἀφ' οὗ ἔδριψε ἕνα κρη-
 μάτι, μετὰ στακατοῦς καὶ ἔδενε τὴ
 χερὲς ὡς μαζὺ καὶ ἔβαινε τὰ δε-
 ματία. Τὰ δεματία καὶ ἔδενε μετὰ
 δεματία. Τὰ δεματία καὶ ἔβαινε
 ὡς τὸ ἴδιο τὸ βιτάρι. Διόφερε γὰρ
 βιτάρι τὸ ἔειπε καὶ μετὰ ἔβαλε τὰ κρά-
 χια σταυρωτὰ καὶ ἐγύριζε (ἐγύριζε) με-
 ρινὲς γορὲς. Τὰ κράχια ἐπὶ κέντρον

τοῦ δερματινοῦ ἔβρεσαν ὁρὸς τὸ ἴδιον
μέρος. Ἀπὸ τὴν μὴ ἀχνυρὰ καὶ ἀπὸ
τὴν ἀπὸ ἔκκεντο οἱ μαλακτικαὶ ἐκεί-
νη γραμμὴ, ὅπως μὴ δειχνεῖ τὸ ἔχ-
μα ε.

ε. ε.

κατ'ὸν ἑωάννη ἐπὶ δερματινοῦ, ὁ ἴδιος
ὁ δερματὴς ἐποωδετοῦσε ὡσπὲς χεῖρες
μαζοῦ, ἐπὶ αὐτὸς καὶ αὐτὸς τοῦ δερμα-
τινοῦ, ἐβρυχε καὶ χεῖρες μὲ καὶ χεῖρα
βουδούμενος καὶ μὲ καὶ γόνατα τῶν
ὁδοῶν. Ἐπειτα ἔδωκε καὶ αὐτὸς τοῦ
δερματινοῦ καὶ τὸ δερματὴς ἦτο ἔτοιμο.

Τὰ σταχνα ἐπὶ δερματὴς ἔβρεσαν ὅλα
ὁρὸς τὸ ἴδιον μέρος, διότι οἱ χεῖρες
ἐποωδετοῦντο μὲ καὶ σταχνα ὁρὸς
τὸ ἓνα μέρος καὶ ὅχι ἀναματωμένα.
Ὅταν ὁ δερματὴς περὶ τὸ δέξιμο

των χερῶν, ἐδυνέχισε τὸν δερῖβρόν.

Πολλὰς φορές, ὅταν τὸ ὀροσώμιον
ἐπαρμύσει, ἕνας ἀπὸ τῶν οἰοχόντων,
ὁ οὗτος ἑμῶνος δὲν ἐδέριξε, ἀλλὰ
ἔδενε δερμάτια. Αὐτὸς ἐμαρτύρει

δερμάτιας. Ὅταν ἐξεργάζετο τὸ δέ-
γμα τῶν χερῶν ἐν δερμάτια, καὶ

δερμάτια παρῆλθον ὅλγας ἡμέρας
ἐπὶ χωρὶς ἐν τριῶν. Καὶ ἐποδο-
δετοῦσαν τρία-τρία καὶ τὰ ἰσχυρά

γον(τριῶν). Μετὰ τὰ συνεισφέρω-
σαν ὅλα καὶ καὶ τὰ ἕκαστον

~~καὶ~~ (εἰς τὴν). Καὶ ἐποδοδετοῦσαν τὸ
ἐναῖδαν ἐπὶ ἄλλο ἐν ὡδεῖα γραμ-
μῇ. Καὶ ἐτάχυν ἐξέλεον πάντοτε ὁρὸς
τὸ ἴδιον μέρος. ἢ καὶ ἕκαστον (μφοῦρ)
καὶ ἐποδοδετοῦσαν ὑψηλῶς καὶ τὰ
ἐτάχυν ἐξέλεον ὁρὸς τὸ κέντρον.

Ἦκει καὶ δερμάτια ^{ὡς} ἐκείνην εἰς ὅσον
ὁ γεωγράφος καὶ μεταφέρει ἐπὶ ἀφ' ἑνὸς

ὅρος ἀγριερόν. ἦσαν καὶ δερμάτια
 ἦσαν πολλὰ ἕναναν ὀφθαλμοὺς (μυδρὲς).
 Κατὰ τὸν θέρμερόν αἱ δερμάτια ἐτρα-
 χουδοῦσαν διάφορα δημοτικὰ τρα-
 γούδια. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἶχον οὐδέ-
 με τὸν θέρμερόν, πολλὰ ὅμως οὐδὲν
 οὐδέν εἶχον.

Παραδείξω τὸ παρακάτω δημο-
 τικὸν τραγούδι, τὸ ὅσον εἶναι ἕνα
 ἐξ ἐπειρῶν τὰ ὅσα ἐτραχουδοῦσαν
 ἐπὶ θέρμερόν.

11. Μάννα με κακοῦ ἀντρεψες καί
 μ' ἔδωκες ἐπὶν καμῶν.

Ἔγω ἐπὶν καμῶν δὲν βαστῶ, νερό
 γεστό δὲν πίνω. Νὰ εὐάψω δὲν μω-
 ρῶ οὔτε καὶ νὰ θέρμω.

Ἔγω τριγῶνες δὲν λαλοῦν καὶ οἱ
 κοῦμοι δὲν τὸ λέγε.

Τὸ δὲν ἐρεῖς ἀγαπῶντες, τὸ δὲν
 εἶ μοιρολόγια. Ποιὸς ἔχει ἀντραστὴν

Ξενικιά, παιδιά Ξεντεμένα. 17.

Κατὰ τὸν θερμὸν, οἱ θερμαῖ ἐσθύναν
μαφί τους καὶ τὸ φαγητό γιὰ νὰ
φάγουν τὸ μεσημέρι. Ἐπίσης αὐτοὶ
τὸ χωριὸ ἐφορμδεύοντο καὶ νερό
ἐν δοχείᾳ. Τὸ νερό ἀφ' ἡμέρας
ἐκ τῆς γῆς ἐξελαίνετο, ὅπως καὶ
ἀναφέρει καὶ τὸ παραπάνω τραγῆδι,
« Γετὸ νερό δὲν εἶναι ».

Τὸν ὁ γερῆς ἀρχὴν τὸν θερμὸν
διαφύγε μερμὰ, μετὰ καὶ μετὰ
μένα σταχὺα καὶ ἔσθιεν μ' αὐτὰ ἐν
σταυρῷ, τὸν δόσιν ἐποδοδετοῦσαν ἐν
ἐκόνιωμα ἢ ἐν τὰ θάνι τοῦ ἐπιτιῶς
ἢ αὐτὸ αὐτὸ τὴν ὄρτα. Τὸν σταυρὸν
τοῦ ἔκταναν συνήθως οἱ γυναῖκες καὶ
ὡς εἰς τὸ ἀφῆστον αὐτὸ ἀφωρά στα-
χυα. Αὐτὸς ὁ σταυρὸς ἐφέρετο (ἀφεντῇ).
Τὸ ἔθιμον αὐτὸ διατηρεῖται αὐτὸ
ὡς οἱ οἰκογένειαι καὶ σήμερον, γιὰ

ὡς οὐδὲ ὅπως δὲ γινώσκουν. ἔτσι
τὸ ἐμπροσθέντα αὐτὸ τοῦ βασι-
λέως.

— Τὸ ὕψος τῆς καμινιάς ἀφίνετο αὐτὸ
τὸ ἕδαφος ἀπὸ 40-50 πόδας
ἀνάλογα μὲ τὸ ὕψος αὐτοῦ εἶχε τὸ εἰ-
σάρι.

— Στὸ γεγραμμένο χωράφι ὁ γεωργὸς
ἀφίνε εἰς μίαν κομμάτι ἀδέρβιο
(γιὰ τὸν δρόμο) ἔτσι γινώσκουν ἀπὸ τὴν
ἡτο αὐτὸς ὁ δρόμος δὲν γινώσκουν.

Τὰ κράνη αὐτὰ τοῦ κομμάτι
καὶ ἔπρωταν καὶ γῆα καὶ καὶ αὐ-
τὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Μέχρι τὸ 1950 εἶδω εἰδέρβαν μὲ τὰ
δρεῶνια. Ἀπὸ τὸ 1950 καὶ ἐντὼθεν
μέχρι σήμερον οἱ ἀδερβόεροι γεωργοί,
εἰδέρβαν μὲ τὰ δρεῶνια μίχανες
καὶ τὰ γεγραμμένα μὲ τὰ κομμάτια
(εἰδέρβαν καὶ ἀφίνε γινώσκουν).

Εἰς τὸν περιβλῆτον δὲν ἔρχοντο, θάψανται
 ἀπὸ ἄλλων μερῶν, διότι ἡ δουλεία ἦτο
 βίη καὶ οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ μόνον
 τοὺς ἔνοχον καὶ βιτάρια.

Ὅπως ἐξέριζον καὶ βιτάρια, ἔτσι ἐξέ-
 ριζον καὶ ἄλλα δημιουργήματα
 (κρινάδες, βίλας, βρύσην).

Τὰ κρινάδια ὅταν ἦσαν ὑψηλά
 ἐξερρίζοντο μὲ τὸ σπασίδι, ὅπως καὶ
 τὰ βιτάρια. Ὅταν ὅμως ἦσαν κοντά
 τότε ἐκδοκόντο χαμηλότερα.

Ἡ βίλας ἐκδοκόντο ἀπὸ 50-100
 πόδας ἀπὸ τοῦ ἔδαφους.

Τὰ βράχια, αὐτοὶ ἔμειναν μὲ τὴν ρίζα
 ἐπὶ τῷ χωράφει, δὲν εἶχαν ἰδιαίτερο
 ὄνομα.

Τὰ ρεβίδια καὶ εἰς φακὺς καὶ
 ἐξερρίζωναν καὶ πατόειν τ' ἀχνίζον
 ἐπὶ ἀχνί, μὲ τὰ ἴδια.

Τὸ μακαρόνι τὸ ἔνοχον μὲ

Σρεωάνια. Πρὶν ὠριμάσῃ κατὰ ὃ
 καρπὸς (ἡ ρύα) ἔκασταν τὴν καφα-
 ρωσιὰν ὡς αὐτὸς τοῦ καρποῦ. Ὁ-
 ραν δὲ ὠρίμαζε ὁ καρπὸς, τότε
 ἔκασταν αὐτὸ κατὰ αὐτὸ τοῦ καρποῦ
 τὴν καφαρωσιὰν. Τὰ ἐκτείνεσθαι
 εἰ ἀναφύεσθαι ὡρίμαζαν τὸν καρπὸν
 αὐτὸ τὴν καφαρωσιὰν. Μετὰ τοῦ
 καρποῦ κατὰ τὸ νῦμα τὸν με-
 τὰ τὸν καρπὸν κατὰ τὸν νῦμα καὶ τὸν νῦμα
 καὶ τὸν νῦμα καὶ τὸν νῦμα ὁ καρπὸς.
 Τὸ Σερβουδιμένο καφαρωσιὰν αὐτοῦ
 τὸ ἐκτείνεσθαι ὅχιτες ἡμέρες ὅταν
 ἡλιο, μετὰ τὸ κατὰ τὸν καρπὸν καὶ τοῦ
 κατὰ τὸν καρπὸν κατὰ τὸν νῦμα, γίνεται
 ὁ ἐκτείνεσθαι.

Τὰ κατὰ τὸν καρπὸν κατὰ τὸν νῦμα
 κατὰ τὸν καρπὸν κατὰ τὸν νῦμα, γίνεται
 ὁ ἐκτείνεσθαι.

τα. Περνούσαν από το χωράφι και μαζεύανε 3 φορές. (Τρία χέρια τους είχαν.).

Κατά την εποχή του θέρους, πολλοί ηγεινωμένοι άνδρες έφευγον, όταν κοντά τέλειωναν τα διώματα χωράφια, και πήγαιναν να θέρουν ως έρχεται στα χωριά της Παρίσου. Έφευγον μόνον άνδρες. Αυτό γινόταν πριν από το 1920. Πήγαιναν μόνον κατά την εποχή του θέρους.

Αλγινεμός

Ο αλγινεμός ήρχιζε στα μέσα Ιουνίου και έτελειωνε περίπου στις 15 Αυγούστου.

Τα δερμάτια συνεντρώνοντο σε ειδικό μέρος, που ονομάζετο «αλγινία». Τα αλγινία εφίσταντο στο Βόρειο - Ανατολικό μέρος του χωριού. Εκεί ο καθε γεωργός είχε το δικό του αλγινί. Από πολλές ήμερες, πριν αρχίσει ο αλγινεμός, ο καθε γεωρ-

γὸς μουβαρούεε (μετζέφερε) τὰ δερμάτια
 τοῦ σιταριοῦ, ἀλλ' οὐ τὰ χωράφια του εἰς
 ἀζήνια. Ἡ μεταφορὰ γινώσκει μετ' ἀμάξια
 (βοῦδούαρα ἢ ἀραμωάδες). Ἐκεῖ τὰ
 δερμάτια ἐποδοδετοῦντο ἐς θυμωνίεσ.
 Ἐποδοδετοῦντο κυμαίνοντ μετ' αὐτὰ βράχια
 ὡρὸς τὸ κέντρον. Ἀφ' οὗ ἐπεφύωνε τὰ
 μουβαρῆκια (ἢ μεταφορὰ), φερμέναν
 νὰ δώσῃ ἐντολὴ ὁ κυβερνητοῦχος γιὰ νὰ
 ἀρχίσῃ ὁ ἀζήνιος. Τὸ ἀζήνιον ἦτο
 χωμάτινον (χωματάκιον). Πρῶτα τὸ
 ἐκείδιζαν. Ἐκείδιζαν τὰ χόρτα, τὸ ἐκεί-
 διζαν καὶ κατόωιν ἔρχιναν μέσα
 τὰ δερμάτια, καὶ βουταζ τὰ δερματιμάκια
 νὰ κυοραιοδοῦν τὰ βράχια. Τὰ βράχια
 τῶν δερματιῶν ἐκείδιζαν ὡρὸς τὸ κέντρον
 τοῦ ἀζήνιου. Στὸ κέντρον δὲν ποδο-
 δετοῦσαν ἀζήνιοςτιζο. Ὁ ἀζήνιος
 ἐγένετο μετ' αὐτὸς δουμάνες (ἀδουμάνες
 αὐτὸν ὠνόμαζον). Ἡ δουμάνη ἦτο ζῦμ

καὶ αὐτὸ καὶ τὸ γὰρ νὰ κούτωνα τὰ
 βράχια, εἶχε εἰδερνὰ ἐφαγμένα (λα-
 μαρίνες). Αὐτοὶ χρησιμοποιοῦσαν καὶ
 τὴν δουμὰν με' αἰῶρες αὐτὸ καὶ
 καὶ εἰς ὠνόματον (αἰτρίνες δουμάνες).
 Τὴν δουμὰν τὴν ἔβουραν τὰ ἴδια. Στὸν
 ἀγνιστὸν χρησιμοποιοῦσαν βόδια ἢ βου-
 βάκια ἢ ἀλόχα αὐτοὶ καὶ ὄνοι.

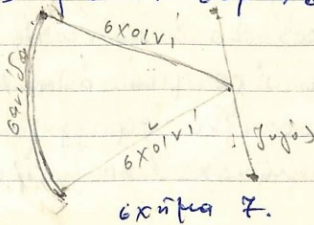
Τὰ βόδια ἐβρίοντο με' τὸν ἴδιον ὡς
 εἰσὶν καὶ τὰ βουβάκια (βάκια). Τὰ
 ἀλόχα καὶ οἱ ὄνοι με' εἰς λαμαρίνες.

Ἡ ζωὴ ἐγίνετο ὁσὸς καὶ ἐπὶ ἄροτρον.

Τὶς δουμάνες εἰς ἐφορμηδεύοντο αὐτὸ
 τὰ τριῖνα ἢ καὶ αὐτὸ τοὺς κατοί-
 κους τῶν ὀρευνῶν χωρίων καὶ κυρίως
 αὐτὸ τοὺς κατοίκους τῆς Μητρὸς Μετσό-
 βου. Ἐκεῖνοι κατεσκευάζον τὶς δουμάνες
 καὶ ἐρχόταν ἐδῶ καὶ εἰς ἀφροῦσαν.

Ἐρχετο λοιπὸν τὰ δεκάτια ἐπὶ
 ἀγνιστὸν, ἔβουε τὰ ἴδια τοῦ καὶ

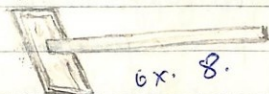
αὐτὰ ἐχύριζεν γύρω - γύρω. Ἐπῆρχε
 καὶ ἓνας δεύτερος ἄνθρωπος, δόδοτος
 μὲ τὸ δισκοῦ (φ' καλὴ) ἐχύριζε τὰ
 βράχια καὶ τὰ συνεισέφερεν εἰς
 τὸ κέντρον τοῦ ἀγωνίου. Πολλὰς
 φορές αὕτη τὴ δουλειὰ τὴν ἔκανε
 καὶ ἑκάινος, αὐτὸ δισκιδυσε κα' ἦτα.
 Σκαματοῦσε κα' ἦτα τὸν καὶ ἐμάτῃσε
 τὰ εὐρωπικὰ βράχια. Ὅταν τὰ
 βράχια καὶ ἡ καταρτία ἐκείνην
 εἶδε τὰ εὐρωπικὰ βράχια κα
 ἐμάτῃσαν μὲ ἓνα ἄλλο ἐργαεῖο, αὐτὸ
 τὸ ὠνόμαζαν ἐς καρποφί. Μετὰ
 ὅταν ἔβλεπεν ὁ καρπὸς εἶχε ἀποχωρισθῇ
 ἀπὸ τοῦ σώματος (βούδα), τὸ ματῇει
 ὁ γεωργὸς μὲ τὴν εὐρὴν βλήμα 7.

Τὴ σურτὴ τὴν τραβῶσαν τὰ ῥῖα καὶ
μαζύαντε τὸ ὄρος χιχνισμα εἰσέρ-
χεται τὸ κέντρον τοῦ ἀφωνιοῦ. Τὸ εἰσέρ-
χον ἦταν ἕτοιμο ὄρος χιχνισμα ὡς-
μαζύετο ἀπὸ τοὺς γεωργούς « λαμνὴ ».
Τὸ σχῆμα αὐτὸ ἐξοικονεῖ τὸ ὄρος τοῦ
λαμνιοῦ ἢ το ἐοικυιες.

Ὁ ἀφωνισμός ἀρχίξε ἀπὸ δύο ὥρες
νύκτα καὶ ἐτελείετο μετὰ τὴν δύσιν τοῦ
ἡλίου. Ἡ τελεσιμὴ ἢ δὲ τελεσιμὴ τὸ
ὄρος ἀφωνισμὸν εἰσέρχεται, ὁ ἀφωνισμός
διευρύνετο καὶ ἀρχίξε τὴν ἄλγη
ἡμέρα. Ἐξίστη κατὰ τὸ μαζύεμα
τοῦ λαμνιοῦ χρησιμοποιοῦσαν καὶ τοῦ
πάτηρα. Αὐτὸ ἦτο ἓνα ζύφο (σανίδα
χονδρὴ), αὐτὸ εἶχε μήκος 40-50 ὠντα
καὶ πλάτος 20-30 ὠντα. Ἐπὶ μέση
ἢ σανίδα εἶχε μὴ ὀδὴ καὶ ἐπὶ
ἐκτερεῶντο ἓνα στρογγυλὸ ζύφο
αὐτὸ εἶχε μήκος 1,50 μέτρα. Μετὰ τὸν

πάτρα ἔδωραχυναν τὰ ὑποδείματα
 ὡρὸς τοῦ ὠρὸν τοῦ φακνίου. Ὁ πατή-
 ρας εἶχε τὸ ἔχρημα 8.

ex. 8.

ἔτον ἀγωνισμόν γὰρ νὰ ἀναμάρουν
 τὰ ψῆα νὰ γυρίουν εἶχαν γὰρ τὰ
 βόδια καὶ βοῦβα καὶ τὴν ἀξία
 (ἐν κέντρῳ) γὰρ δὲ τὰ ἀγορά καὶ
 ὄνους εἶχαν ~~τοῦ~~ καὶ κατὰ τὴν βούρδα-
 λον. ἔτον κατὰ τὸν αὐτοῦ καὶ
 κατὰ τὸν αὐτοῦ γὰρ νὰ κεντῶν τὰ
 ἄλογα. Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ἔκανε τὸν
 ἀγωνισμόν καὶ μετὰ τὰ δυνάμεις τοῦ ψῆα.
 Κατὰ τὸν ἀγωνισμόν τραχυνδοῦσαν
 διαφορά δημοτικὰ τραχυνδοῦσα. Ἀπὸ ὧν
 ἔχον τὰ δημοτικὰ τραχυνδοῦσα ὅσοι
 ὁ κατέχων ἐκπύρει. Τραχυνδοῦσαν
 τὴν ὥρα τοῦ κατέχων νὰ ξεκουραδῶν.

38.

Αγνωστική μηχανή ήλθε στο χωριό
κατά το 1924 με 1925. Αυτή τη
μηχανή την έφερε ο συνεταιρισμός
του χωριού. Λειτουργούσε με άτμον.
Ο άφνικτός με την μηχανή γινόταν
ως εξής: Έφερν την μηχανή κοντά
στη θυμωιά. Έωρνω στη μηχανή έρι-
γνόταν ο ταιόστη και δύο έρχεται.
Άλλος έρχεται έδιδε με το φ' κούφι
δεμάτια έωρνω στη θυμωιά.
Τα έωρνω ο ένας έρχεται που βρι-
γνόταν στη μηχανή τα έωρνω δεζού-
σε κοντά στον ταιόστη και ο άλλος
έρχεται ένοβε τα δεμάτια. Ο δε
ταιόστη έωρνωχε τα σταχνα μέσα
στη μηχανή. Τα φ' κούφι που έρ-
ριχναν τα δεμάτια στη μηχανή ήσαν
βιδερένια. Το βιτάρι έωρνωχε μέσα
στα τσουβάκια που κρεμόσαν στη
μηχανή. Έτσι βριγνόταν άλλος έρχεται,

ὁ ὁμοῖος κρεμῶσε τὰ ἄδεια τσου-
βάκια καὶ ξυρεμῶσε τὰ γεμάτα.
Μετά τὰ τσουβάκια τὰ βάζανε ἐν
ψυγάρια καὶ τὰ ψυγίζανε. Ἐδωρνε
ἡ μηχανή τὸ «δυναμῶμα», ἔτσι τὸ
ἐνόμαζαν, ἀπὸ 8-10 ὀυάδες εἰς
100. Ἐν μεταφορᾷ τοῦ σιγαριῦ εἰς
ῥαῖα τὴν ἔλανε ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ
τὰ βοῦδύμαρα.

Τὸ ζαχνὶ εἰς ἀφῆνι ἐμχνίζετο μετὰ
τὸ παρωφοῖ. Ἐμχνίζαν ἄνδρες καὶ
γυναῖκες. Γιὰ τὰ γῆνι τὸ μίχνισμα ἔπρε-
πε νὰ ρυθῇ καὶ ἄερα, διαφορετικὰ
περιμένανε. Ὅταν αἶθρον ἔφρευε τὸ χονδρὸ
ἄχυρο καὶ τὸ παρωφοῖ δὲν ἔδωκε,
τότε χρησιμοποιοῦσαν τὸ ρυθάρι.
Τὸ ρυθάρι ἦτο καὶ αὐτὸ ξύμνο.

Τυμνώνοντα τὸ μίχνισμα, ἔδωκ
εἰς ὠρὸ (ζαχνὶ) ἐπαφώνανε τὸ
ρυθάρι. Ἐτσι ἀπὸ ἐνῆδρα ~~ὀχι ἐνῆδρα~~

καὶ δὴ εἶχε καμὰ σφραγίδα.

Τὰ χονδρά τεμάχια, δού μὲνα-
νε μετὰ τὸ χιχνίωμα, τὰ ἐδερμόνιζαν
καὶ ἐπὶ ἀδελφωρίῃ τοῦ παρῶτος.

Ἄν. εἶχαν καὶ ἄλλα στρώματα στα-
χέων ν' ἐμυνίσουν, καὶ μαζύων
καὶ τὰ ἐρρίχναν ἐκεῖ. Τὰ χονδρά
αὐτὰ τεμάχια ἀποκαίοντο (κυτόζιζα).
Τὰ κυτόζιζα καὶ μαζύανε μὲ τὴν σκόν-
η, καὶ ἐπὶ τὸ ἀφαιετοκοίτημα.

Τὸ βιτάρι τὸ χιχνιμένο, τὸ μαζύα-
νε μὲ τὸ βιτάρι ἐκ σωρόσιν καρφώ-
νανε ἐπὶ κορυφῇ τοῦ βιταρίου. Οὕτε
στεινὸν πενιάχνανε ἐδάμω, οὕτε ὠρο-
βύνημα ἢ ἀδωασμός ἐγένετο.

Ὅτε τὸ βιτάρι τὸ ἐδερμόνιζαν. Τὰ
δερμόνια εἶχαν ἀπὸ πλάτω δερμα (δερ-
μάτινα). Ὁ δὲ γυρός (κώδρος) ἦτο ἀπὸ
ξύλου. Μετὰ τὸ δερμόνισμα ἀφνού-
ον ὁ ἀμνοψύχωνας (καθαγίς) καὶ

Τὸ ἐβράχιζε μὲ μιά μεγάλη βραχί-
δα. Ἡ βραχίδα εἶχε μήκος 30 ἐκ.
καὶ ἔγραφε τὸ ὄνομα τοῦ τσιφρι-
μούχου. Τὸ ἐβράχιζε δὲ, γιὰ νὰ
μὴ μωροῦν οἱ γεωργοὶ νὰ μέψουν
εἰς τὰ ὠρὴν γῆν ἢ μοιρασιά.

ἐκρημάσθη δὲ ὅτι ὁ τσιφριμούχος,
ὅταν γινόταν ὁ ἀγωνισμὸς εἶχε τοὺς
ἀγωνοφύλακες αὐτοὺς ἐφύλαττον τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μιὰ ἀπὸ τὸν ἀγωνοφύλακα θεωροῦσε
ὁ ἐπιτάκτης. Καὶ αὐτὸς ἦτο ἄνθρωπος
τοῦ τσιφριμούχου. Ὁ ἐπιτάκτης καὶ οἱ
ἀγωνοφύλακες ἐκρημώνοντο ἀπὸ τοῦ
τσιφριμούχου. Ὁ ἐπιτάκτης λοιπὸν
τὸ κουβέρι ἐφύλαξε ἀπὸ ἀξίνι βέ-
λῳ καὶ μοίραζε τὰ εἰς τὰ ὠρὴν. Ἡ
μοιρασιά γινόταν ὡς ἐξῆς: Ὁ ἐπιτά-
κτης ἐφύλαξε τὸ κουβέρι, ἰσοδίδωνε
τὸ εἰς τὰ ὠρὴν μὲ ἓνα βανίδι καὶ ἔφηνε

ἵνα μὴ βῇ εἰς ὠρὸν τοῦ τοιγματοῦ-
χου καὶ δύο εἰς ὠρὸν τοῦ γεωργίου.
Τὸ μὴ βῇ ἦτο ζύγιο. ἔγραψε καὶ
ἵνα μὴ βῇ παρὰ 11. ἐκῆμα (9.).

ἦσαν αὖτε αἱ ἀφ᾽ ἐξουσίας καὶ εἶχε
ὕψος 40 ἐκ. διάμετρος δὲ ἑωάννη καὶ
κατὰ 2024. ὁ αὐτὸς (ὡς δὲ δὴς
τὸν ἀνομάζον) εἶχε αὖτ' ἑξὺ καὶ
κατὰ γὰρ τὰ μὴ παρὰ εἰς χῶμα
αἱ δύο ἐξουσίας αὐτοῦ εἰς ὠρὸν εἰς
ἐκῆμα ἦσαν ζύγια.

Ἄλλο ὅτι τὴν παραγωγήν, ἑωάννη ^{6x.9} οὐ
γεωργός (μοχλός) καὶ $2/3$ καὶ ὁ
τοιγματοῦχος τὸ $(1/3)$ ἐν τρίτον.

Ἐπειδὴ ὁ τοιγματοῦχος εἰς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ
ἑωάννη καὶ τὸν ὠρὸν, αὐτὸς δὲ οὐ
κατὰ τὴν ὠρὸν εἶχαν δανεισθῆ ὠρ-
ο αὐτὸ τὸν τοιγματοῦχο. ἔγραψε

ὦρτα τὸ δαυειδὸς καὶ μετὰ γινό-
ταν ἡ μοιραβιά. Τὸν ἐσιετάρη (μοι-
ραστή) τὸν ἐσηύρωσαν καὶ οἱ κοφίνοι
48 δρχ. ἕνατος.

Μετὰ τὴν μοιραβιά δ' αὖτε κοφίνος
με τοὺς ἀραμιάδες μετέφερε τὸ βί-
ταρι του εἰς ὧντι. Καὶ ἕκ' τὸ
ἀσποθήκευε εἰς κοφίνους. Οἱ κοφί-
νες ἦσαν μετὰ δαχτύλῳ αὐτοῦ χωροῦ-
σαν 500-600 δυνάδες τὰ μεγαλύτε-
ρα. ἔχον δὲ καὶ μικρότερες αὐτοῦ
χωροῦσαν μικρότερας δυνάδες.

Τίς κοφίνους εἰς ἔφεραν με' χι-
ρίε, ὥσως φέρον τὰ κοφίνια. Τίς
ἔφεραν με' φάβῳ. Ἀπὸ μέγα ἔβαζον
δαχύτερο στρώμα καὶ αὐτὸ ἔξω κρη-
ρο. Τὸ ἄχυρο ἀσποθιμῶτο ἐπὶ τὸν
ἀχυρῶνα. Τὸ μετέφερον ἀπὸ τὰ ἀφύ-
νια ἐπὶ ἀσποθίῳ με' τὴν ἀχυρο-
φιά. Ἡ ἀχυροφία ἦτο φεμένη

μελίσσοι και εύτερων το βού-
 δραμιά. Ήδιστασαν το άχυρο Ήξω
 άπών άχυρώνα και μετά με τα έ-
 σπρία 4' κοψα (δινοψα) το
 Ήρριχνα μέσα. Οι άποθήκες ήσαν
 στο βώτι του γεωργού.

— Στον άγριο έωφίρωνα και δια-
 φορα χρέη, άως. Το αααα διατι-
 μο, το γυφτιάτικο, το άραφιατικό
 και ζωίον και το κρητήρα της
 νοινότητος.

— Το κον βέζι άναίρα αιώ αααα,
 ότι έωαρε 10-12 διαδες. Το
 βάρος των δύο κον βεζιών (τα δύο
 κον βέζια) το είχανε κορό ή 8' 22-
 21.

— Τα όωαρια, έωαυή ήσαν ααφί ήνα
 τα έωααίγαν με τα ζύγα στην
 ααφή του ααίσιου. Το ζύγο ααί
 κρητήρα ααί ααί για το αααί ααί

δὲν ἦτο εἰδινό. Ὁ μαδένας μαδά-
νιζε μὲ ὅ,τι ζύζο εἶχε. Ἀνόρην καί
μὲ στυλεούς (εὐφάρια) ἐμοδάνιζον.

Ὅταν ἡ ὠσότης τῶν βωρίων ἦτο
μεγαλυτέρα, τότε τὰ ἔριωτον ἐπὶ
ἄφῳνι καὶ τ' ἄφῳνιζον μὲ τὰ γῶα,
δῶς καὶ τὸ εἰσάρι.

— σχεδιαγράμματα τῶν ἐργαλείων πού
χρησιμοποιοῦσαν κατὰ τὸν ἀφῳνισμόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

φ' αὐτοῦ (δυσούζι) ζύζινον.

καρπολὸι (θρινάμι) ζύζινον.

φτυάρι ζύζινον.

Ἡ περιγραφή τοῦ ἀγωνισμοῦ, ποὺ εἶχινε
αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀναφερθεῖσα μέχρι τοῦ ἔτους 1926.
Μετά τοῦ 1926 ὁ καθεὶς γεωργὸς, ιδιωτικῶς
ἐν ὄψει ἐφύλαττε τὸ ἀπὸ τοῦ χωρῆ-
ρι. Ἀγωνίζετο δὲ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 μέχρι σήμερον,
θερίσκουν καὶ ἀφωρίζουν μὲ τὴν μη-
χανήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἔτιναι θυραὶ.

Τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς τῆς ἀσχυρῆς. (Τυροφάγου), ἠνδύοντο φωτιῇ ἐν δημο-
εῖς χώροις. Κάθε γειτονία εἶχε καὶ
τὴ δυνάμει τῆς φωτιάς. Προσβαδύσαν
δὲ νὰ τὶς ἀνάψουν μωρὰ ἐξ δρόμων
αὐτῶν ὅπου δὲ ὤρνοντο ἀπεριεὶστοι
ἄνθρωποι. Τὶς φωτιῇ αὐτῆς τὶς ἀνα-
βαν τὰ ἀσχυρὰ οὐ ἔχον ἡμέλια
15-16 ἔκδω. Ἀπὸ αὐτῆς ἡμερῆς ἡμερῆς ἡμερῆς
χοροεργασίαν ἐκτελοῦντο ἐν ἀσχυρῇ τοῦ
χωριοῦ καὶ συνεκέντρωναν ξύλα, δια-
φορὰ ξύλα πόρτα, μαδὰ δέντρων κ.λ.π.
Τὰ ἐκτελοῦντο δὲ καὶ τὸ βράδυ τῆς
Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου ἀναβαν τὶς
φωτιῇ. Τὰ ξύλα, ὅπως ἀνέφερα καὶ
ὡς ὡρῶν, συνεκέντρωνοντο ἀπὸ τὰ
παιδιά. Δὴν ἐκτελοῦντο ἡ συνήθεια
νὰ τὰ κτενοῦν. Τὰ μαζεύαντε ἀπὸ
τὸ δάσος. Τὰ μετέφερον δὲ εἰς τὸν

τόσο τῇ ἀφ᾽ ἑνὸς τῇ φωταῖ, εἰς
 ἀναμνήσιν τῆς. Πολλὰς φορές δὲ ἔβωσαν
 ἐν τῇ κεντρικῇ μετὰ τῇ διαμνησ-
 τῇ. Ἐπειὶ τοσοῦτοῦσαν τὰ συζητη-
 μένα ζῶσα καὶ μετὰ, ὡς τὰ παιδία
 μαζί τραβοῦσαν τὸ κεντρικὸν
 φορτωμένο μετὰ τὰ ζῶσα, ἐβαρύνον-
 ται το. Τὸ κεντρικὸν αὐτὸ τὸ μέγα-
 νος «βάρεα». Ἀπὸ ἐνῆσαν τὸς
 ὡς τὰς μετὰ τῇ τῇ τὰ παιδία
 τῇ χειρὸς καὶ χόρῳ τῇ
 ὡς τῇ φωταῖ, τραβοῦσαν, γε-
 λῶσαν ἐκείνας δυνατὴς φωνῇ.
 Τὸς φωνῇ κατὰ τῇ, τὰ τραβοῦσα
 καὶ τοὺς χοροὺς ἐκείνας καὶ οἱ
 δυνατοὶ ὑποὶ τῇ κεντρικῇ.
 Κατεβύοντο τὰ παιδία ζῶ-
 σαι. Τὰ ἐκείνας μετὰ
 τοὺς καὶ ἐκείνας τῇ βαδία
 οὐροβύοντο καὶ οὐροβύοντο.

ὅταν ἡ φωτιά χαρίσινε ἀναδῶν
 γρόσσον ἡ φλόγα ζωὴν δὲν δάσκαλον
 ἄλλα ζῶσα, πόρῃ ἀπὸ ἀνδύσαν
 ζωὴν ἀπὸ εἰς φωτιάς.

Τὸ ἔθιμον δὲν διατηρεῖται τώρα.
 Κατηργήθη σχεδὸν ἀπὸ τοῦ 1908 με
 1910.

— Ἡ εὐαλοχὴ ἔγινε εἰς τὸ Νεοχώριον-Τριμῶ-
 νων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

— Αἱ πληροφορίες ἐδόθησαν ὑπὸ τῶν:

- α). Φίλιου Δημητρίου τοῦ Εὐθυμίου καὶ
  - β). ὑπὸ τοῦ Βασιλείου Ντίνου τοῦ Εὐσταθίου.
- οἱ ὡς ἀνω πληροφοριοδοῦνται ἐγεννήθη-
 σαν εἰς τὸ Νεοχώριον-Τριμῶν καὶ
 κατοικοῦν εἰς τὸ ὡς ἀνω χωρίον.

[Κωνσταντῖνος Ἡ. Κωστόπουλος, διδάσκαλος.
 Ἡ εὐαλοχὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 1-28
 Φεβρουαρίου 1970.]